

Lönerapport 2016

Löner och löneutveckling år 1913–2015
efter klass och kön

Författare: Mats Larsson, Arbetslivsenheten

Innehåll

Sammanfattning	2
1 Löner år 2015	3
<i>Lön efter klass, kön, sektor, ålder och region</i>	
2 Löneutveckling	15
<i>Löneutveckling enligt konjunkturlönestatistiken</i>	
<i>Real löneutveckling</i>	
<i>Löner år 1913-2015</i>	
3 Kvinnor och män	27
<i>Standardvägda löner</i>	
<i>Kvinnors lön i procent av mäns lön år 2000-2015</i>	
<i>Andel kvinnor och medellön efter sektor</i>	
<i>Löner för kvinnor och män år 1913-2015</i>	

Bilaga 1	Metod och dataunderlag
Bilaga 2	Månadslön för anställda efter klass, kön och sektor

Rapporten har utarbetats av LOs Arbetslivsenhet

För ytterligare information kontakta
Mats Larsson, telefon 08-796 28 11

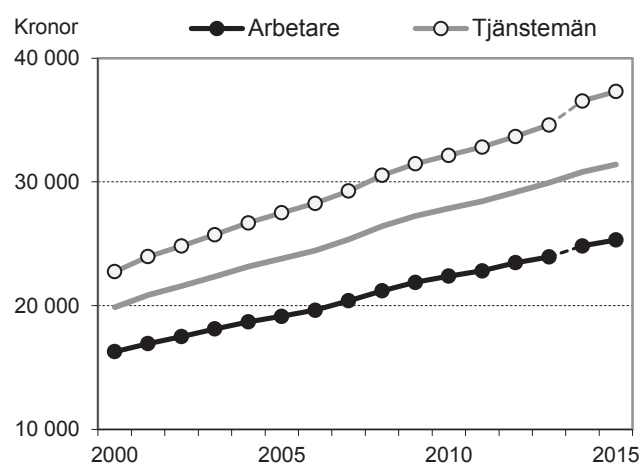
Sammanfattning

Medellönen för samtliga anställda är 31 400 kronor i månaden enligt 2015 års lönestatistik. Skillnaden är dock alltjämt stor mellan arbetare och tjänstemän då medellönen är 25 300 kronor för arbetare och 37 300 kronor för tjänstemän. Medellönen är alltså 12 000 kronor, eller 47 procent, högre för tjänstemän än för arbetare.

På 2000-talet har lönegapet mellan arbetare och tjänstemän ökat sakta men säkert. För arbetare har medellönen ökat med totalt 55 procent, från 16 300 till 25 300 kronor och för tjänstemän med 64 procent, från 22 700 till 37 300 kronor, år 2000-2015.

Lönegapet har därmed ökat med 9 procentenheter eller 5 500 kronor de senaste 15 åren och dagens lönegap är på samma nivå som på 1930-talet.

Månadslön år 2000-2015

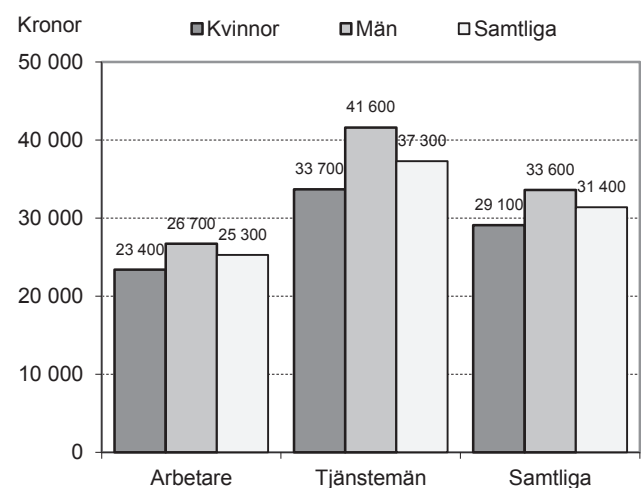
År 2015 ökade medellönen med 1,9 procent för samtliga anställda. Byggin-
dustri har dock inte fångats upp fullt ut av lönestatistiken detta år och en be-
räkning av löneutvecklingen exklusive byggindustri visar att lönerna då i
genomsnitt ökat med 2,2 procent för samtliga anställda. För arbetare har
medellönen ökat med 2,3 procent och för tjänstemän med 2,1 procent exkl.
byggindustrin.

År 2015 var inflationen i stort sett noll procent och reallönerna ökade med
drygt 2 procent för såväl arbetare som tjänstemän. Reallönerna har därmed
ökat nästan varje år de senaste 20 åren.

Medellönen för kvinnor är 29 100 kronor och för män 33 600 kronor.
Medellönen är alltså 4 500 kronor, el-
ler 15 procent, högre för män år 2015.

Löneskillnaden mellan kvinnor och
män är dock mindre bland arbetare än
bland tjänstemän. Bland arbetare är
medellönen för män 3 300 kronor, 14
procent, högre än för kvinnor och
bland tjänstemän 7 900 kronor, 23
procent, högre.

Månadslön efter klass och kön år 2015

1

Löner år 2015

Den genomsnittliga månadslönen för samtliga anställda var 31 400 kronor år 2015. Lönerna varierar dock mellan olika grupper av anställda och en uppdelning efter klass och kön visar på en ojämn lönestruktur.

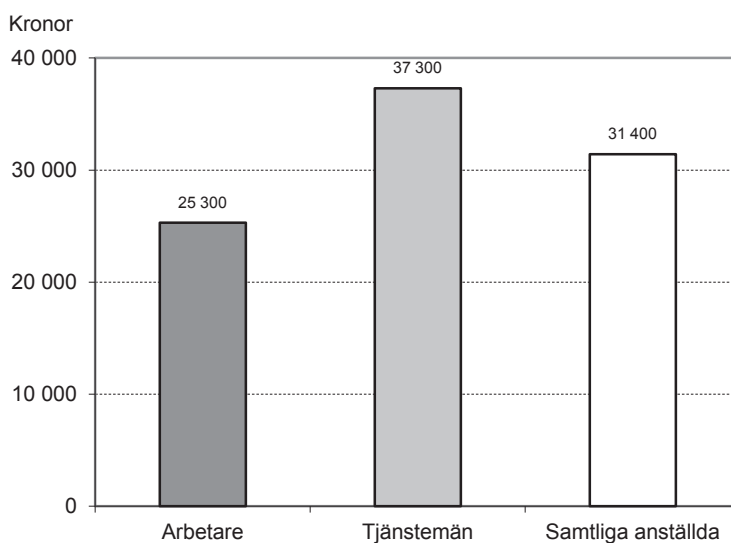
För arbetare är den genomsnittliga månadslönen 25 300 kronor och för tjänstemän 37 300 kronor. Medellönen är alltså 12 000 kronor, drygt 47 procent, högre för tjänstemän än för arbetare (se diagram 1.1 och tabell 1.1).

Delas de anställda även upp efter kön, ålder och sektor så visar sig dock löneskillnaderna ofta vara betydligt större än 12 000 kronor.

Tabell 1.1 Månadslön efter klass och kön år 2015

	Arbetare	Tjänstemän	Samtliga
Samtliga	25 300	37 300	31 400
Kvinnor	23 400	33 700	29 100
Män	26 700	41 600	33 600

Diagram 1.1 Genomsnittlig månadslön efter klass år 2015

Dataunderlag och lönebegrepp

Rapportens dataunderlag är Medlingsinstitutets lönestrukturstatistik.

Som lönebegrepp används tid- och prestationslön (grundlön), helglön samt andra (fasta) löneförmåner. Rörliga tillägg (ob- och skifttillägg m.fl.) och övertidsersättning ingår inte i lönebegreppet.

Lön för deltidsarbete är uppräknad till heltid

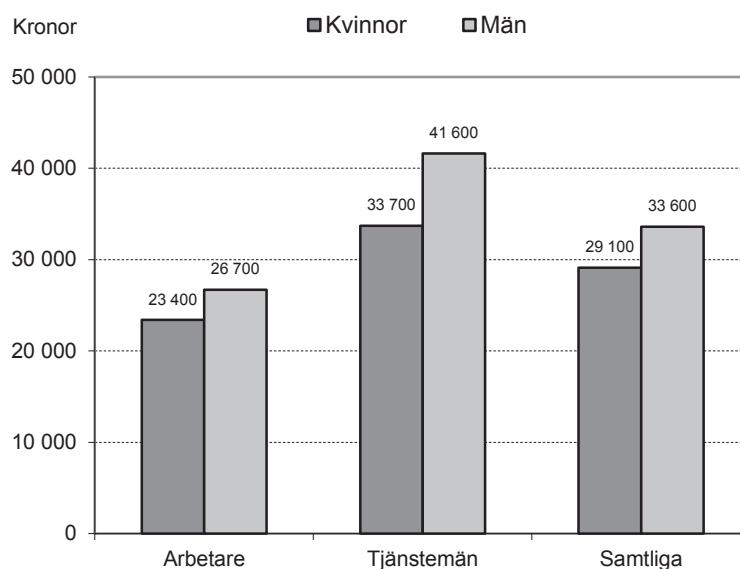
Kvinnor och män

Medellönen för samtliga anställda kvinnor är 29 100 kronor och för män 33 600 kronor. Medellönen är alltså 4 500 kronor, eller 16 procent, högre för män än för kvinnor.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män är dock större bland tjänstemän än bland arbetare. Bland arbetare är medellönen för kvinnor 23 400 kronor och för män 26 700 kronor, det vill säga 3 300 kronor, eller 14 procent, högre för män. Bland tjänstemän är medellönen för kvinnor 33 700 kronor och för män 41 600 kronor, det vill säga 7 900 kronor, eller 23 procent, högre för män än för kvinnor (se diagram 1.2 och tabell 1.1).

Lönetrappan lutar alltså brant uppåt och längst ner står kvinnliga arbetare och högst upp manliga tjänstemän med 18 200 trappsteg/kronor däremellan.

Diagram 1.2 Månadslön efter klass och kön år 2015

Sektor

Arbetare och tjänstemän fördelade på sex sektorer (se faktaruta) visar att tjänstemän inom tillverkningsindustrin har högst medellön med 43 100 kronor i månaden. En bit efter följer tjänstemän inom privat tjänsteproduktion och byggnadsindustri med 39 000 kronor respektive 38 300 kronor.

Sex sektorer

Tillverkningsindustri
Byggnadsindustri
Privat tjänsteproduktion

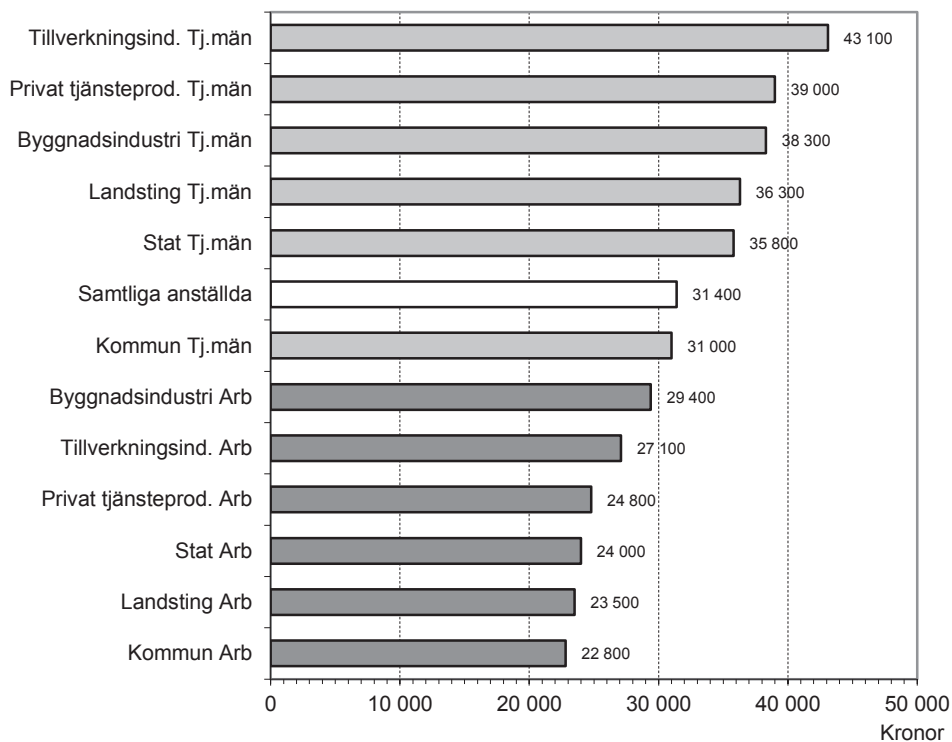
Stat
Kommun
Landsting

Lägst lön för tjänstemän är det i kommunal sektor med 31 000 kronor (se diagram 1.3 och tabell 1.2).

Den lägsta medellönen för tjänstemän är ändå högre än den högsta medellönen för arbetare som gäller arbetare inom byggnadsindustrin vars medellön är 29 400 kronor. Närmast efter kommer arbetarna inom tillverkningsindustrin med 27 100 kronor i medellön.

Lägst medellön har arbetarna i kommunal sektor med 22 800 kronor. Strax över ligger arbetarna inom sektorerna landsting och stat med 23 500 kronor respektive 24 000 kronor.

Diagram 1.3 Genomsnittlig månadslön år 2015
Arbetare och tjänstemän. Sex sektorer

Tabell 1.2 Månadslön efter klass, kön och sektor år 2015

Sektor	Arbetare			Tjänstemän			Samtliga anställda		
	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga
Samtliga sektorer	23 400	26 700	25 300	33 700	41 600	37 300	29 100	33 600	31 400
Privat sektor	23 800	27 000	26 100	35 200	43 200	39 700	29 600	33 800	32 300
Tillverkningsindustrin	25 000	27 500	27 100	38 400	45 100	43 100	32 400	34 300	33 900
Byggnadsindustrin	25 900	29 400	29 400	31 200	42 100	38 300	30 200	31 700	31 500
Tjänsteproduktion	23 600	25 800	24 800	34 900	42 700	39 000	29 200	34 100	31 800
Offentlig sektor	22 800	23 300	22 900	32 200	36 500	33 500	28 400	32 300	29 500
Stat	23 700	24 100	24 000	34 200	37 700	35 800	33 700	35 900	34 700
Kommun	22 700	23 100	22 800	30 700	32 000	31 000	26 500	27 900	26 900
Landsting	23 500	23 300	23 500	33 900	44 900	36 300	31 400	39 700	33 200

23 sektorer

En fördelning av löntagarna på 23 sektorer (se faktaruta) visar än tydligare tjänstemännens lönemässiga försprång. Inte inom någon av de 23 sektorerna når arbetarnas medellön upp till de 31 400 kronor som är medellönen för samtliga anställda. Tjänstemännen däremot, har inom de flesta sektorer betydligt högre löner än så.

Högst medellön har tjänstemän inom sektorn finans- och försäkringsverksamhet med 47 000 kronor. Närmast efter kommer tjänstemännen inom gruvor och mineralutvinningsindustri samt tillverkningsindustri, båda med drygt 43 000 kronor i medellön.

Utöver ovan nämnda topptrio så har tjänstemän i ytterligare fem sektorer medellöner över 40 000 kronor (se diagram 1.4).

Bland arbetare är medellönen högst inom gruv- och mineralutvinningsindustri samt byggnadsindustri med 29 700 kronor respektive 29 400 kronor. I ytterligare sex sektorer är medellönen över 26 000 kronor för arbetare. Av dessa är tillverkningsindustri (27 100 kronor), transport och lager (26 500 kronor) och partihandel (26 400 kronor) de största räknat i antal anställda.

Lägst medellön har arbetare inom kommunal barnomsorg och utbildning (privat), 22 100 respektive 22 500 kronor. Närmast över ligger arbetarna inom kommunal äldre och handikappomsorg, skola samt hotell och restaurang med medellöner från 22 700-23 000 kronor.

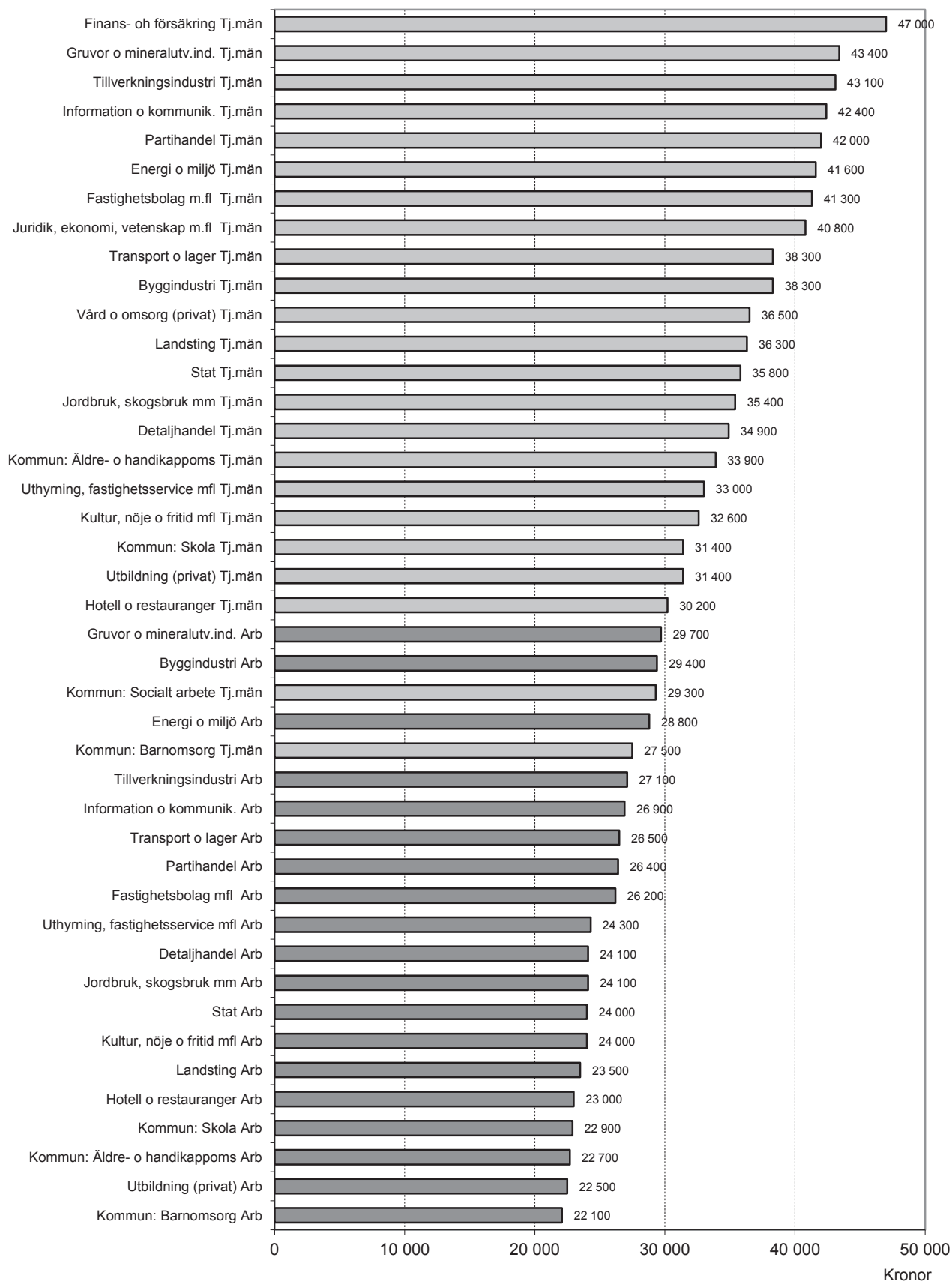
Privat sektor

A Jordbruk, skogsbruk och fiske
 B Gruvor och mineralutvinningsindustri
 C Tillverkningsindustri
 D+E Energi och miljö
 F Byggindustri
 G Handel och serviceverkstäder
 46 Partihandel
 47 Detaljhandel
 H Transport och magasinering
 I Hotell och restauranger
 J Information och kommunikation
 K Finans- och försäkringsverksamhet
 L Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare
 M juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
 N Uthyrning, fastighetservice, resetjänster mfl
 P Utbildningsväsendet
 Q Vård och omsorg, socialtjänst
 R+S+T+U Kultur, nöje och fritid mfl

Offentlig sektor

Stat
 Kommun
 Äldre- o handikappomsorg
 Skola
 Barnomsorg
 Socialt arbete
 Landsting

Diagram 1.4 Månadslön efter klass och sektor år 2015
23 sektorer

Alder

Upp till cirka 22-års ålder är lönerna ungefär lika för både arbetare och tjänstemän. Därefter ökar löneskillnaden upp i åldrarna och vid 35 års ålder är den genomsnittliga månadslönen drygt 10 000 kronor högre för tjänstemän än för arbetare. Löneskillnaden kulminerar strax över 50 års ålder där den genomsnittliga månadslönen är cirka 15 000 kronor högre för tjänstemän än för arbetare (se diagram 1.7).

För arbetare ökar medellönen i takt med stigande ålder med cirka 400 kronor per åldersklass mellan 20-30 års ålder. Därefter minskar ökningstakten till cirka 120 kronor upp till 40-årsåldern. Därefter stagnerar medellönen för arbetare och ligger relativt stadigt strax över 25 000 kronor ända upp i 60-årsåldern.

Databasen Linda 2014
Dataunderlaget i detta avsnitt är Statistiska centralbyråns Linda-databas gällande år 2014.

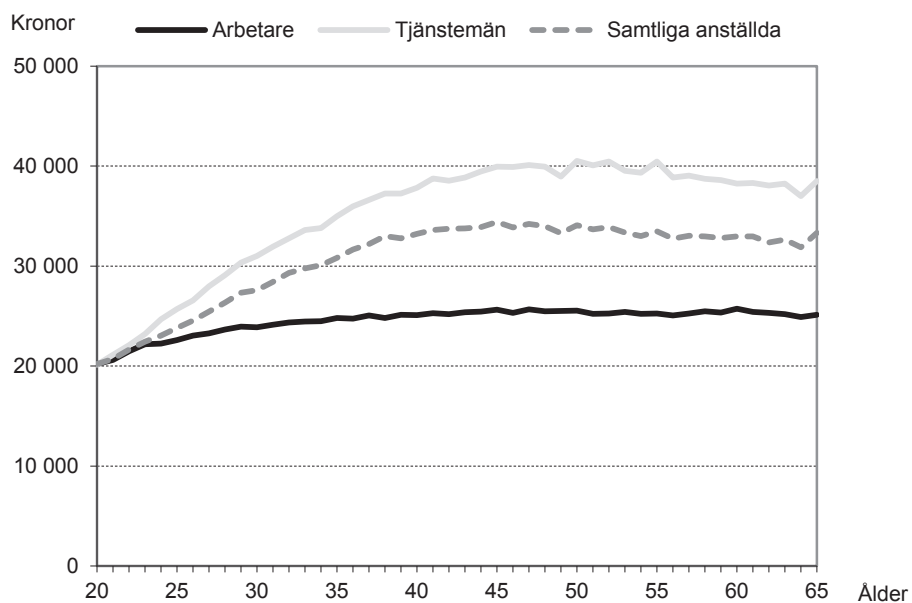
För tjänstemän ökar den genomsnittliga månadslönen upp i åldrarna i en helt annan takt än för arbetare. Mellan 20–30 års ålder ökar medellönen med drygt 1 000 kronor per åldersklass och mellan 30–40 års ålder med knappt 700 kronor. Därefter minskar ökningstakten till knappt 200 kronor per åldersklass upp till 50-årsåldern. Högst medellön har tjänstemän som är 50 år gamla, 40 300 kronor. För tjänstemän över 50 år minskar dock medellönen med cirka 140 kronor per åldersgrupp och i 60-årsåldern är medellönen för tjänstemän cirka 38 400 kronor i (se diagram 1.7).

Män har högre genomsnittlig månadslön än kvinnor i samtliga åldersgrupper. Redan i 20-årsåldern är medellönen cirka 2 000 kronor högre för män än för kvinnor. I 30-40 års ålder tilltar löneskillnaden ytterligare och ökar med drygt 300 kronor per åldersgrupp. Löneskillnaden mellan kvinnor och män kulminerar efter 45 år då medellönen är drygt 6 000 kronor högre för män än för kvinnor (se diagram 1.8).

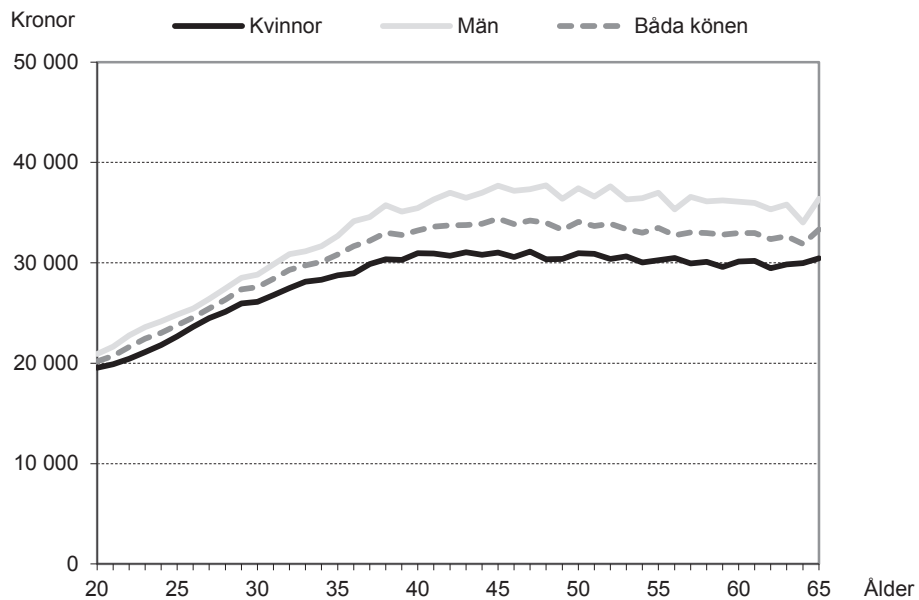
Löneskillnaden mellan kvinnor och män tilltar alltså med stigande ålder. En förklaring till detta är att medellönen för kvinnor planar ut runt 40-årsåldern medan den för män ökar ytterligare några år och planar ut först runt 45-årsåldern.

Män tycks alltså ha en längre lönekarriär än kvinnor. En uppdelning efter klass och kön visar dock att detta främst gäller bland tjänstemän. För manliga tjänstemän ökar den genomsnittliga månadslönen nämligen ända upp till 50-årsåldern medan den för manliga arbetare slutar att öka i början av 40-årsåldern (se diagram 1.9 och 1.10).

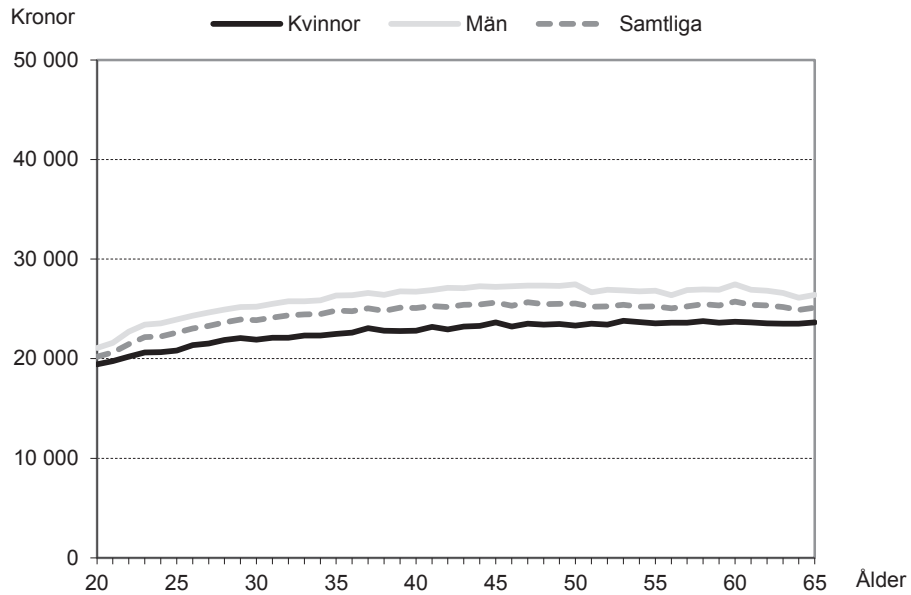
Diagram 1.7 Månadslön efter klass och ålder år 2014

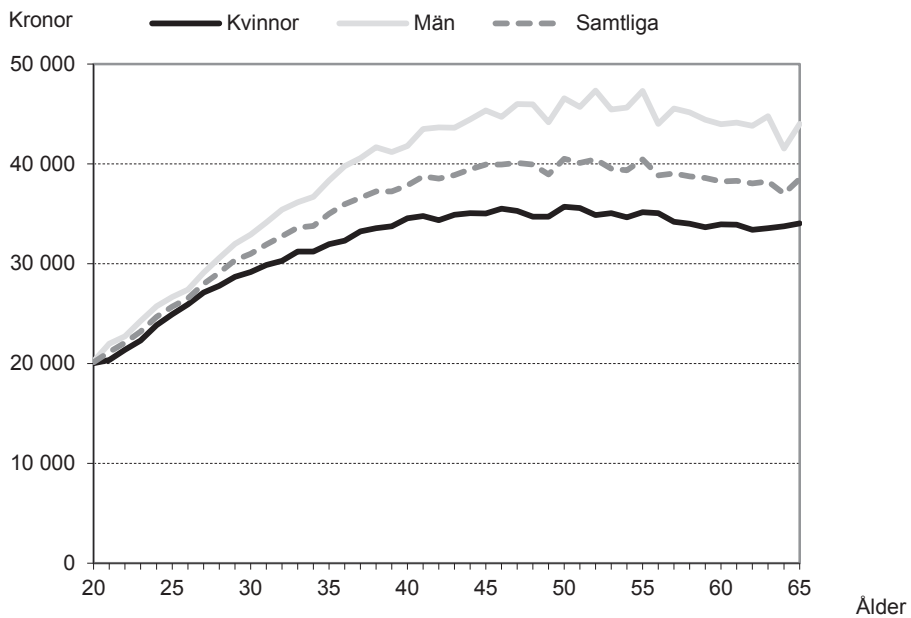
**Diagram 1.8 Månadslön efter kön och ålder år 2014
Samtliga anställda**

**Diagram 1.9 Månadslön efter klass, kön och ålder år 2014
Arbetare**

**Diagram 1.10 Månadslön efter klass, kön och ålder år 2014
Tjänstemän**

Region

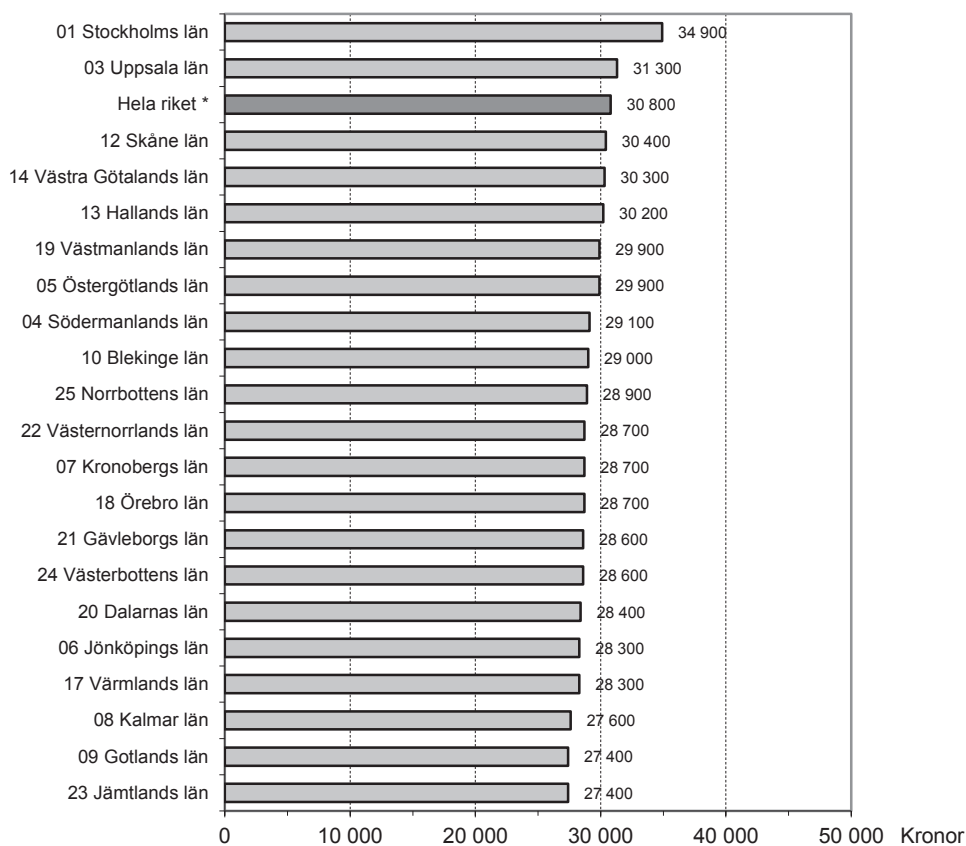
Lönerna varierar något mellan Sveriges 21 län. Det är dock främst Stockholms län som skiljer sig från övriga län.

I Stockholms län är den genomsnittliga månadslönen för samtliga anställda 34 900 kronor enligt 2014 års lönestatistik (se faktaruta). Närmast efter kommer Uppsala län med 31 300 kronor. Endast i dessa två län är medellönen högre än genomsnittet för hela riket, som var 30 800* kronor år 2014 (se diagram 1.11).

Databasen Linda 2014

Dataunderlaget i detta avsnitt är Statistiska centralbyråns Linda-databas gällande år 2014.

Diagram 1.11 Lön efter län år 2014. Samtliga anställda

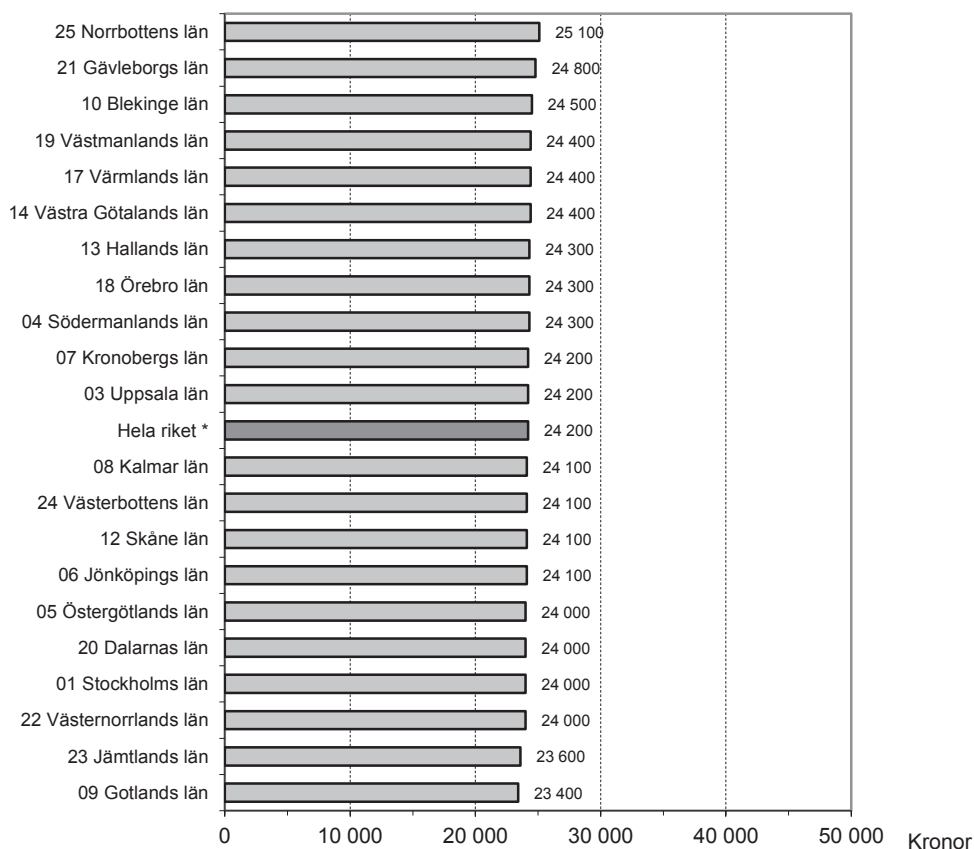

* Observera att lönerna i detta och föregående avsnitt gäller år 2014 och därför inte är fullt jämförbara med lönerna i övriga avsnitt som gäller år 2015.

De höga lönerna i Stockholm gäller dock främst tjänstemän då den genomsnittliga månadslönen för tjänstemän i Stockholm är 41 100 kronor medan den för arbetare stannar på 24 000 kronor, vilket är under genomsnittet för arbetare i hela riket (se diagram 1.12 och 1.13).

Bland arbetare är det istället i Norrbottens län som lönerna är högst, 25 100 kronor. Skillnaden i medellön efter län är dock relativt liten bland arbetare och förutom i Norrbottens län är medellönen mellan 24 000-24 800 kronor i alla län med undantag för Jämtlands och Gotlands län där medellönen är lägst med 23 600 resp. 23 400 kronor (se diagram 1.12).

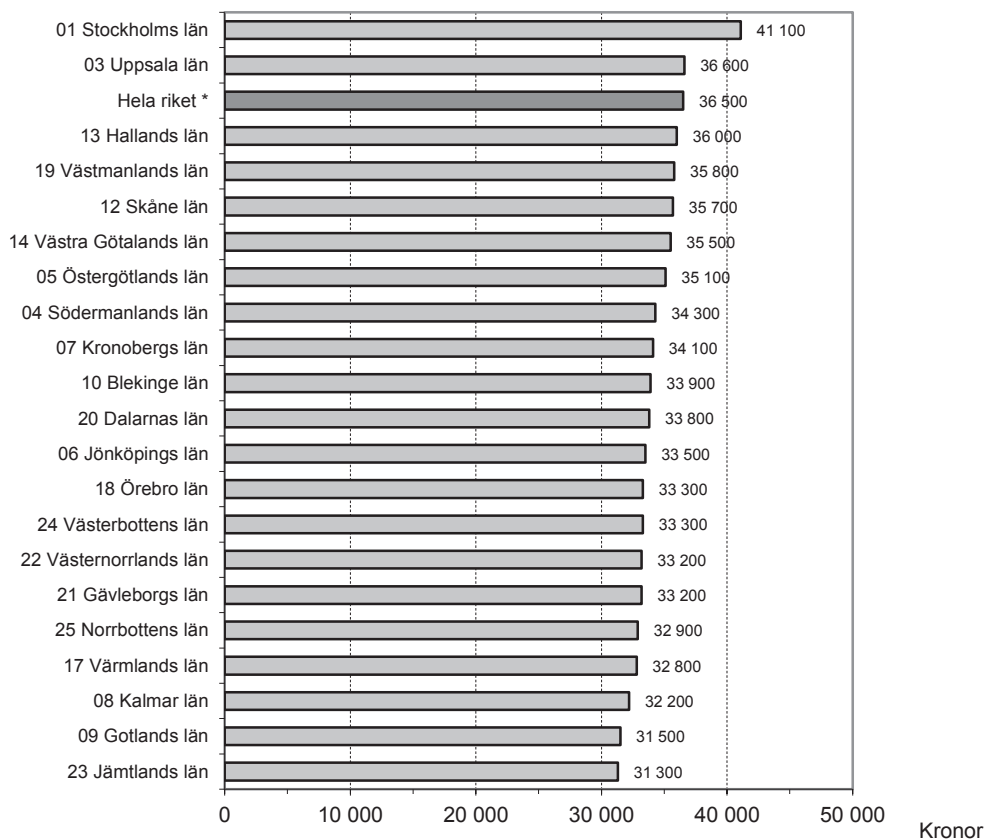
Diagram 1.12 Lön efter län år 2014. Arbetare

* Observera att lönerna i detta och föregående avsnitt gäller år 2014 och därför inte är fullt jämförbara med lönerna i övriga avsnitt som gäller år 2015.

Bland tjänstemän är skillnaden i lön större mellan länen. Högst medellön har tjänstemän i Stockholm med 41 100 kronor närmast följt av Uppsala med 36 600 kronor. Endast dessa två län ligger över medellönen för hela riket. Lägst medellön för tjänstemän är det i Gotland och Jämtland med 31 500 respektive 31 300 kronor (se diagram 1.13).

Diagram 1.13 Lön efter län år 2014. Tjänstemän

* Observera att lönerna i detta och föregående avsnitt gäller år 2014 och därför inte är fullt jämförbara med lönerna i övriga avsnitt som gäller år 2015.

Sammanfattning av kapitel 1

Medellönen år 2015 var 25 300 kronor i månaden för arbetare och 37 300 kronor för tjänstemän. Medellönen är alltså 12 000 kronor (47 procent) högre för tjänstemän än för arbetare.

Medellönen för kvinnor är 29 100 kronor och för män 33 600 kronor, det vill säga 4 500 kronor, eller 16 procent, högre för män.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män är dock mindre bland arbetare än bland tjänstemän. Bland arbetare är medellönen för män 3 300 kronor (14 procent) högre än för kvinnor och bland tjänstemän 7 900 kronor (23 procent) högre.

Även mellan olika sektorer, åldrar och regioner är löneskillnaderna stora. Klass och kön framstår dock som den gemensamma nämnare även för dessa löneskillnader.

2

Löneutveckling

På 2000-talet har den genomsnittliga månadslönen för samtliga anställda ökat från 19 900 kronor år 2000 till 31 400 kronor år 2015. Medellönen har därmed ökat med 11 500 kronor, eller 58 procent.

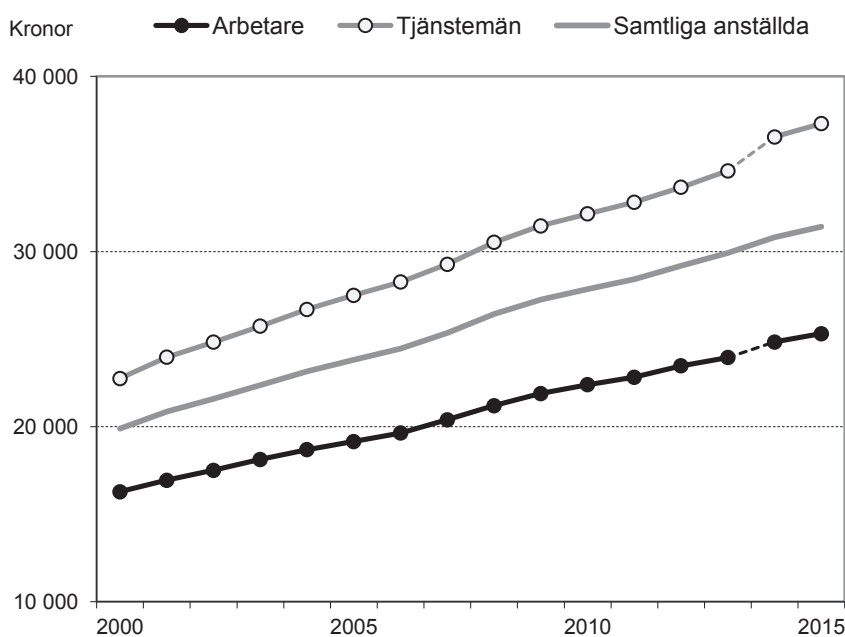
Lönerna har dock ökat mer för tjänstemän än för arbetare. För arbetarna har medellönen ökat från 16 300 kronor till 25 300 kronor år 2000-2015, en ökning med 9 000 kronor, eller 55 procent. För tjänstemän har medellönen ökat från 22 700 kronor till 37 300 kronor, en ökning med 14 600 kronor, eller 64 procent. Medellönen har därmed ökat med 5 500 kronor, eller 9 procentenheter mer för tjänstemän än för arbetare och lönegapet mellan arbetare och tjänstemän har ökat påtagligt (se diagram 2.1 och tabell 2.1).

Det bör noteras att lönestatistiken inte är fullt jämförbar över hela mätperioden på grund av förändringar av metod och avgränsning vid ett flertal tillfällen. Det gäller inte minst den nya yrkeskod som infördes år 2014 vilket påverkat såväl antal som medellön för arbetare och tjänstemän (illustreras med streckade linjer i diagram 2.1).

Tabell 2.1 Medellön och löneökning år 2000-2015

	Medellön		Löneökning		
	År 2000	År 2015	Kronor	Procent Totalt	Årstakt
Arbetare	16 300	25 300	9 000	55	3,0
Tjänstemän	22 700	37 300	14 600	64	3,4
Samtliga anställda	19 900	31 400	11 500	58	3,1

Diagram 2.1 Genomsnittlig månadslön år 2000-2015

År 2000 var alltså månadslönen i genomsnitt 16 300 kronor för arbetare och 22 700 kronor för tjänstemän. Det vill säga 6 500 kronor (avrundat till jämt 100-tal) högre för tjänstemän än för arbetare. Därefter har lönegapet ökat med några hundralappar varje år dagens 12 000 kronor (se diagram 2.2a).

Räknat i procent så ser dock utvecklingen av lönegapet inte lika dramatisk ut. År 2000 var dock lönegapet som minst, 40 procent, det vill säga att medellönen var 40 procent högre för tjänstemän än för arbetare. Följande år ökade lönegapet sakta men säkert upp till 44 procent år 2008 där det stabiliserades fram till år 2013. År 2014 tog dock lönegapet ett skutt upp till 47 procent. Det förklaras dock till större delen av de metodförändringar som genomfördes i lönestatistiken år 2014 (se avsnittet *Ny yrkeskodning år 2014* på följande sida).

Diagram 2.2a Lönegap mellan arbetare och tjänstemän år 1994–2014. Kronor

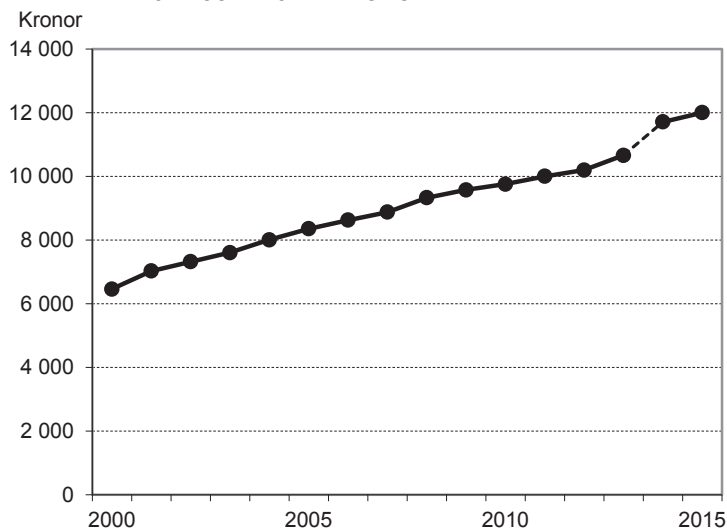
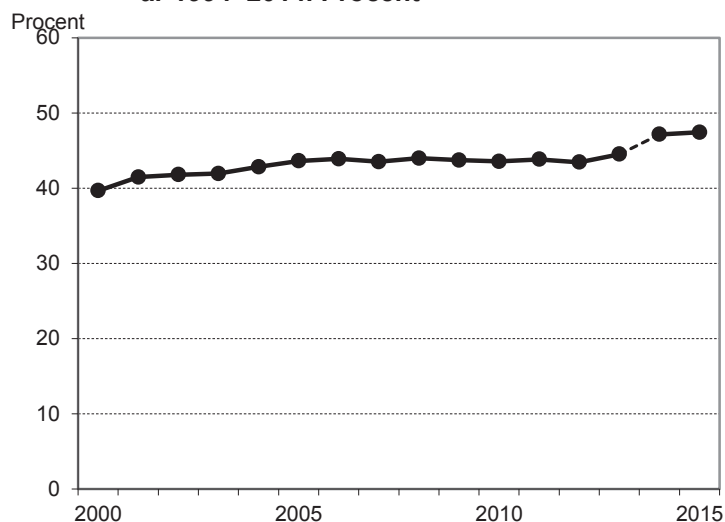

Diagram 2.2b Lönegap mellan arbetare och tjänstemän år 1994–2014. Procent

Orsaken till att lönegapet räknat i kronor eller procent ger olika bilder av utvecklingen beror på att medellönen är så pass mycket högre för tjänstemän än för arbetare. Det medför att om lönerna ökar med lika många procent för både arbetare och tjänstemän så ökar lönegapet ändå räknat i kronor.

Ny yrkeskodning år 2014

År 2014 ökade lönegapet med drygt två procentenheter, från 45 till 47 procent. Det förklaras troligen främst av den nya yrkeskodning som infördes i lönestrukturstatistiken år 2014 vilket medförde en mer korrekt yrkeskodning av anställda inom framförallt statligt ägda bolag (SJ, Posten, Systembolaget m.fl.), statliga verk samt privat vård och omsorg.

Tidigare kodades många anställda i dessa verksamheter som tjänstemän även om de hade arbetaryrken. Men från och med år 2014 omfattas även dessa av huvudregeln att *arbetare* är anställda med yrken som organiseras av något LO-förbund och *tjänstemän* är anställda med yrken som organiseras av något TCO- eller SACO-förbund.

Exakt hur många anställda som nu kodas som arbetare men tidigare som tjänstemän redovisas inte av Statistiska centralbyrån men uppskattningsvis gäller det cirka 100 000 anställda i statligt ägda bolag och statliga verk plus cirka 60 000 anställda inom privat vård och omsorg.

Denna omfördelning av arbetare och tjänstemän påverkade medellönen främst för tjänstemän i privat sektor. Detta på grund av att de flesta av de arbetare som tidigare kodats som tjänstemän har klart lägre löner än genomsnittet för ”riktiga” tjänstemän.

Löneutveckling år 2015

År 2015 ökade medellönen med 1,9 procent för samtliga anställda enligt SCBs lönestrukturstatistik. Detta är dock troligen en underskattning då 2015 års löner för sektorn byggindustri inte tycks ha fångats upp fullt ut av lönestatistiken på grund av rotation av urvalet (se faktaruta). Med anledning av detta så har även löneutvecklingen exklusive byggindustri beräknats och då har lönerna i genomsnitt ökat med 2,2 procent för samtliga anställda exkl. byggindustri (se diagram 2.3).

Byggindustri består dock av betydligt fler arbetare än tjänstemän, 190 000 arbetare och 61 000 tjänstemän, och påverkar därmed löneutveckling mer för arbetare än för tjänstemän. För samtliga arbetare, inkl. byggindustri, ökade lönerna med 1,9 procent och exkl. byggindustrin med 2,3 procent.

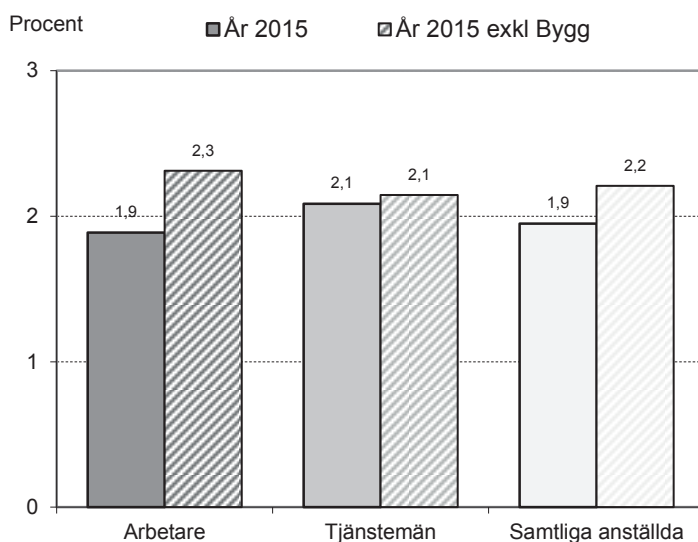
För tjänstemän påverka byggindustrin löneutvecklingen endast marginellt och medellönen för tjänstemän har ökat med 2,1 procent såväl inkl. som exkl. byggindustri.

Rotation av urvalet i LSS

Lönestrukturstatistiken är en urvalsundersökning och urvalet byts/roteras delvis ut varje år. Detta är den felkälla som bidrar med störst osäkerhet i lönestrukturstatistiken. Dessutom förstärks urvalet vart 3e år p.g.a. statistikleverans till Eurostat. Detta skedde förra året, år 2014. Årets undersökning, gällande år 2015, har därmed ett mindre urval och en annan stratifiering vilket påverkar jämförbarheten över tid. Ett exempel på detta är SNI 42 Anläggningsarbeten, som ingår i F Byggnadsverksamhet, där urvalet minskat från 50 företag år 2014 till 17 företag år 2015.

Enligt SCB kommer dock urvalen att vara lika stora alla år från och med år 2016 vilket troligen ger en mer jämn kvalitet över tid.

Diagram 2.3 Löneökning år 2015

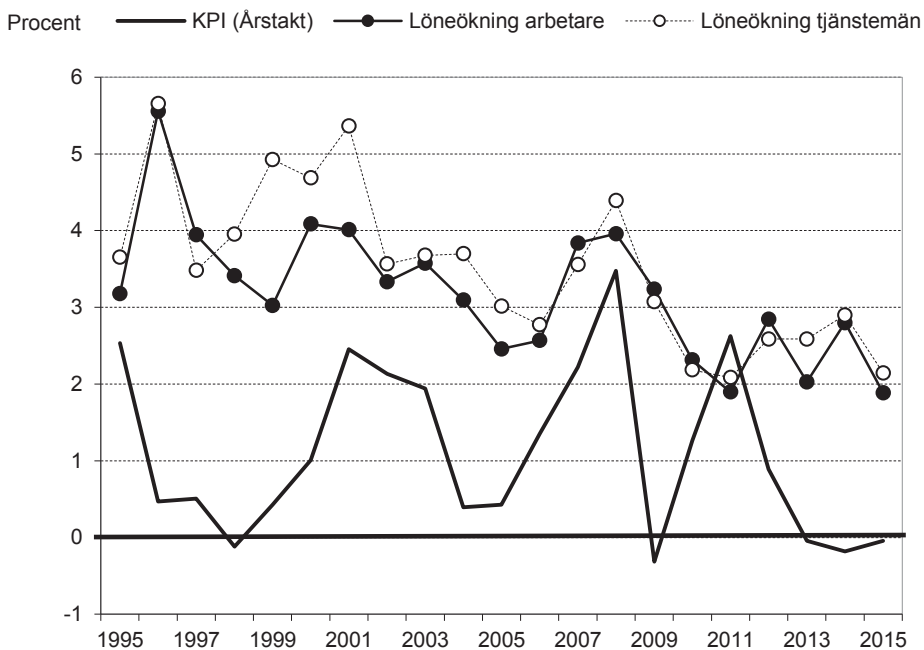
Real löneutveckling

För att få en mer komplett bild av löneutvecklingen bör även inflationen beaktas. Därför redovisas här den så kallade reala löneutvecklingen, det vill säga nominell löneutveckling minus inflation. Inflationen är uppskattad enligt SCBs Konsumentprisindex (KPI).

År 2015 minskade konsumentpriserna med knappt 0,04 procent enligt KPI. Samtidigt ökade lönerna med i genomsnitt 1,9 procent för samtliga anställda. Lönerna ökade alltså klart mer än vad priserna ökade och reallönerna ökade i genomsnitt med knappt två procent.

De senaste 20 åren, år 1995-2015 har reallönerna ökat samtliga år utom år 2011. I genomsnitt har reallönen ökat med 2,1 procent för arbetare och 2,4 procent för tjänstemän per år. Reallöneökningarna för år 2015 ligger alltså något under de senaste 21 årens genomsnitt (se diagram 2.4-2.6).

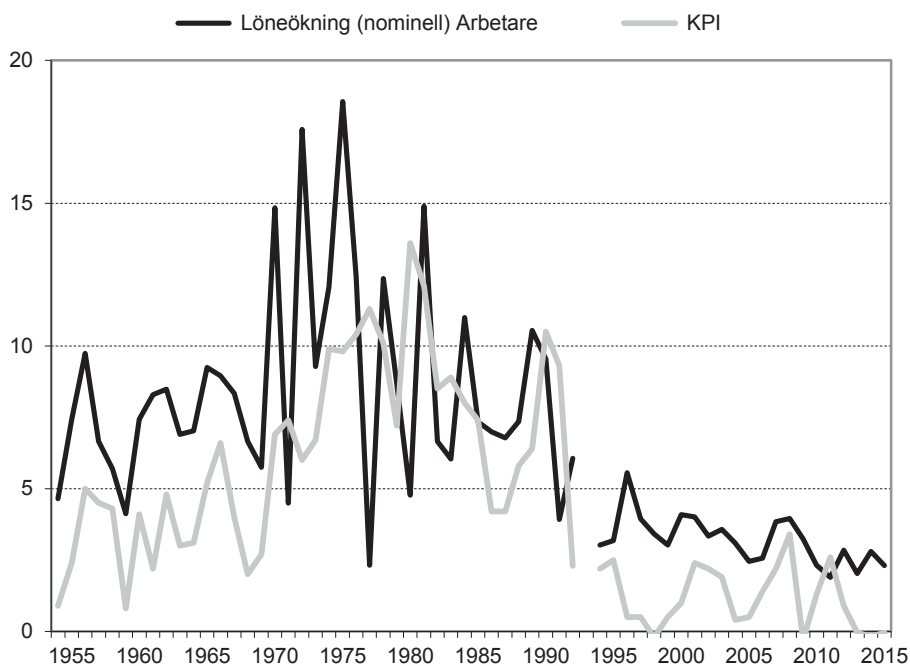
Diagram 2.4 Löneökningstakt (nominell) och inflationstakt enligt KPI 1995-2015*

* År 1995-2015 gäller samtliga arbetare respektive tjänstemän enligt SCBs lönestrukturstatistik med undantag av år 2014 som gäller arbetare respektive tjänstemän i privat sektor enligt MIs konjunkturlönestatistik. Detta på grund av byte av yrkeskodning i lönestrukturstatistiken år 2014.

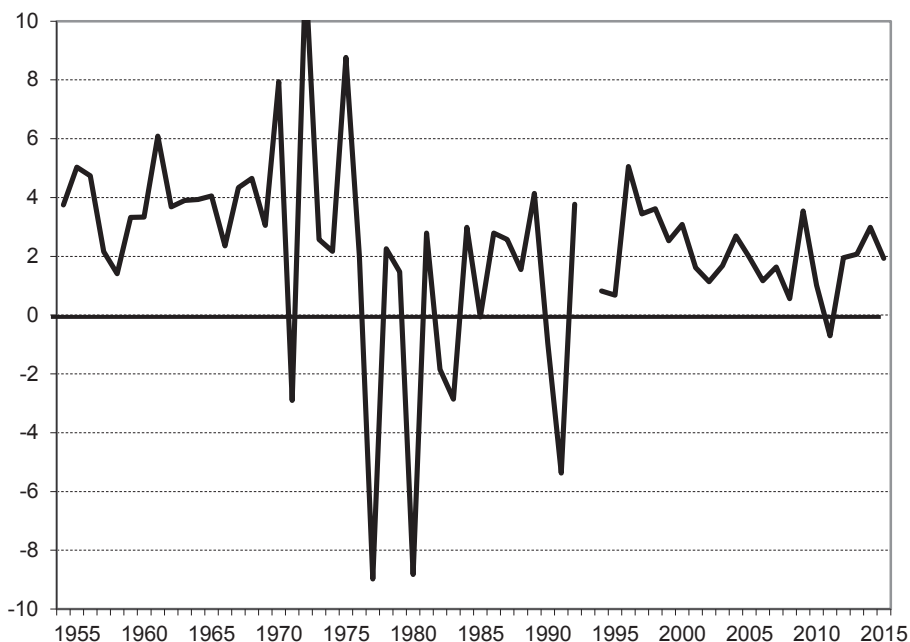
**Diagram 2.5 Nominell löneökning och inflation enl KPI år 1954-2015*
Arbetare**

Procent

**Diagram 2.6 Real löneökning år 1954-2015*
Arbetare**

Procent

* År 1954-1992: Arbetare inom tillverkningsindustrin enligt LO-SAF-lönestatistik

* År 1994-2013: Samtliga arbetare enligt SCBs lönestrukturstatistik

* År 2014: Arbetare i privat sektor enligt MIs konjunkturlönestatistik

* År 2015: Samtliga arbetare enligt SCBs lönestrukturstatistik

Löner år 1913-2015

År 1913 var lönen för en arbetare inom gruv- och tillverkningsindustrin 42 öre i timmen. 102 år senare, år 2015, har lönen ökat till 167 kronor i timmen. I månadslön motsvarar det 85 kronor år 1913 och 28 400 kronor år 2015 (se diagram 2.9).

För en tjänsteman inom gruv- och tillverkningsindustrin var månadslönen i genomsnitt 186 kronor år 1913 och 42 400 kronor år 2015.

Löner år 1913-2015

Mätperiod: År 1913 är det första året som den officiella lönestatistiken publicerats i samlad form vilket därmed avgränsar mätperioden.

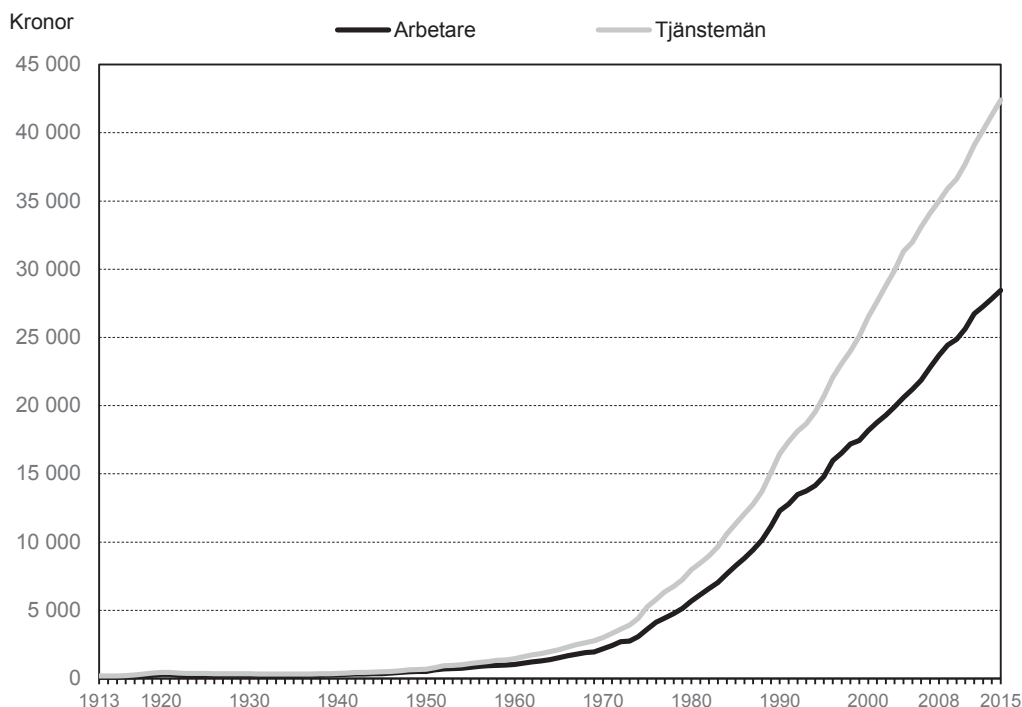
Population: Anställda inom gruv- och tillverkningsindustri exklusive minderåriga. Denna avgränsning av populationen görs för att lönerna ska vara jämförbara över hela mätperioden.

Lönebegrepp: Lön för arbetad tid inklusive rörliga lönetillägg (ob-, skifttillägg m.fl.).

Källa: Statistiska centralbyrån, Socialstyrelsen samt egna beräkningar

En krona var dock betydligt mer värd år 1913 än idag, närmare bestämt 46 gånger mer enligt Statistiska centralbyråns konsumentprisindex (KPI). Det innebär att en viss vara som år 1913 kostade en krona kostade 46 kronor år 2015. För att göra lönerna jämförbara med prisutvecklingen över tid så har lönerna räknats om till fasta priser, det vill säga till dagens prisnivå.

Diagram 2.9 Månadslön för arbetare och tjänstemän inom gruv- och tillverkningsindustri år 1913-2015

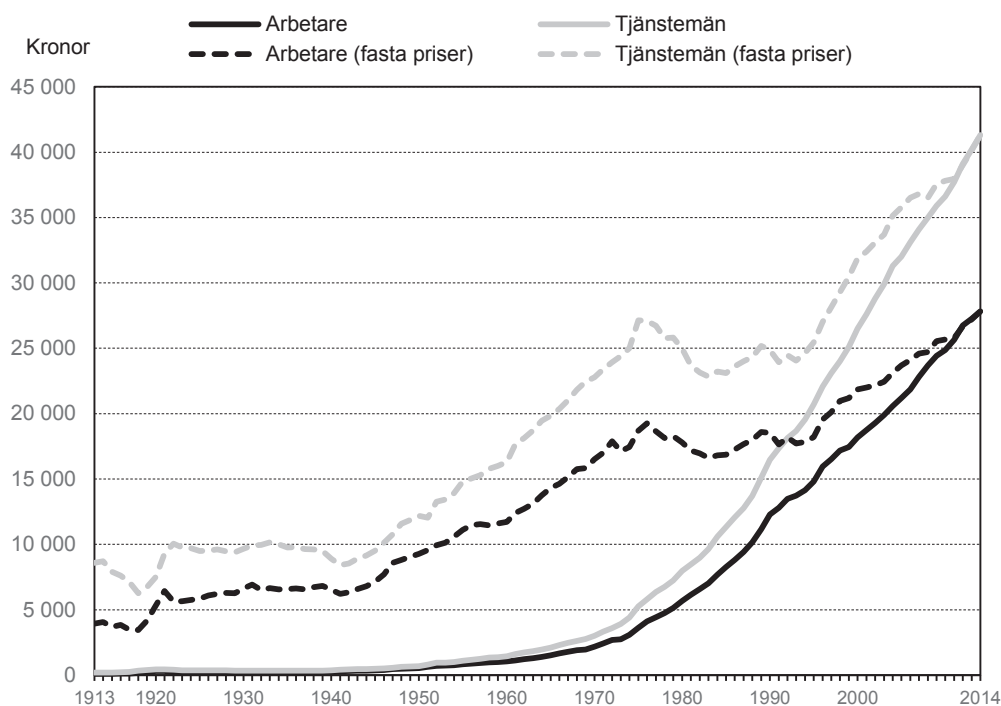
I diagram 2.10 redovisas genomsnittlig månadslön för arbetare och tjänstemän år 1913-2015 i såväl löpande som fasta (2015 års) priser.

I löpande priser var alltså månadslönen för en industriarbetare 85 kronor år 1913. Omräknat till 2015 års penningvärde motsvarar det 3 950 kronor. Timlönen för en industriarbetare som var 42 öre år 1913 motsvaras av 19 kronor i 2015 års penningvärde.

Räknas lönerna för samtliga år om till 2015 års priser framträder inte bara högre lönenivåer utan även en helt annan utveckling över tid där relativt stabila uppgångar varvas med mer turbulenta perioder där lönerna tidvis även minskade.

År 1913 var Sverige mitt uppe i en industriell expansion och när första världskriget bröt ut år 1914 uppstod brist på arbetskraft och lönerna steg kraftigt. Priserna ökade dock ännu mer och reallönerna minskade. Införandet av 48 timmars arbetsvecka och en restriktiv penningpolitik fick dock lönerna att skjuta i höjden och på endast två år, år 1918-1920, ökade reallönen med drygt 50 procent för arbetarna.

Diagram 2.10 Månadslön för arbetare och tjänstemän inom industrin år 1913-2014
Löpande och fasta (2014 års) priser

Ekonomisk kris i början av 1920-talet medförde att lönerna minskade såväl nominellt som reallt. Lönerna stabiliserade sig dock efter något år runt 220 kronor i månaden för arbetare och runt 340 kronor för tjänstemän, motsvarande cirka 6 500 respektive 9 500 kronor i 2015 års priser. Lönerna låg därefter ungefär på den nivån i nästan 20 år, fram till andra världskriget.

Sverige klarade sig lindrigt undan andra världskriget och när kriget tog slut år 1945 var industri och infrastruktur intakt och redo för full produktion när resten av Europa skulle återuppbyggas. Det la grunden till en nästan 30 år lång period av stark ekonomisk tillväxt.

Även fackföreningsrörelsen växte sig stark dessa år och de anställda fick stor del av den ekonomiska tillväxten. Månadslönen för en industriarbetare steg från 364 kronor år 1945 till 2 182 kronor år 1970. I 2015 års priser motsvarar detta av att reallönen ökade från 7 150 till 16 500 kronor år 1945-1970. I procent motsvarar det en ökning med 130 procent, eller med 3,4 procent per år i 25 års tid.

Oljekrisen år 1973 innebar slutet på efterkrigstidens långa ekonomiska uppgång. Följden blev närmare 20 års inflationsekonomi där både löner och priser ökade kraftigt. Det innebar dock att reallönerna stagnerade och i fasta priser var lönerna på samma nivå år 1995 som år 1975, trots att de nominellt hade ökat med drygt 300 procent, 7,3 procent i årstakt.

År 1990 utbröt den så kallade 90-talskrisen. Sverige lämnade den fasta kronkursen och riksbanken satte ett inflationsmål på 2 procent per år som gäller än idag. Inflationen har dock sällan nått upp till 2 procent utan har i genomsnitt legat runt 1 procent per år de senaste 20 åren. Samtidigt har lönerna ökat med 3,1 procent i årstakt för arbetare och 3,5 procent för tjänstemän. Reallönerna har därmed ökat med drygt 2 procent för arbetare och 2,5 procent för tjänstemän per år 1996-2015.

Lönegapet lika stort idag som på 1930-talet

Lönerna har alltid varit högre för tjänstemän än för arbetare. För 102 år sedan, år 1913, var lönegapet som störst då tjänstemännens löner var 118 procent högre än för arbetare inom gruv- och tillverkningsindustrin.

Därefter minskade dock lönegapet i rask takt och i mitten 1930-talet hade det mer än halverats till cirka 50 procent. Detta förklarades till stor del av införandet av 48 timmars arbetsvecka men även av periodvis stor efterfrågan på arbetskraft inom industrin.

Andra världskriget, och den långvarigt höga ekonomiska tillväxt som följde, medförde att lönegapet minskade ytterligare. Vid krigsslutet år 1945 hade det minskat till 33 procent och den nivån fortsatte att gälla till mitten av 1950-talet. Då var den mest akuta bristen på industriarbetare över och lönegapet ökade till 40-45 procent under 1960- och 1970-talen.

Under 1980-talets inflationsekonomi ökade de nominella lönerna kraftigt för både arbetare och tjänstemän och lönegapet minskade återigen till 34 procent år 1990, det vill säga nästan ner till 1945 års nivå.

På 1990-talet medförde en ny ekonomisk kris att arbetslösheten tredubblades på kort tid, dock främst för arbetare. Arbetarna fick därmed även svårt att hålla jämna steg med tjänstemännen i löneutvecklingen och lönegapet ökade snabbt till 50 procent i början av 2000-talet. Därefter har lönegapet stabiliserats strax under 50 procent och år 2015 var det 49 procent inom industrin och 47 procent för samtliga anställda.

Senast lönegapet var över 50 procent var i mitten av 1930-talet, det vill säga 80 år sedan (se diagram 2.11 och 2.12).

Industrin vs Samtliga sektorer

Löneutvecklingen år 1913-2015 enligt detta avsnitt gäller alltså anställda inom gruv- och tillverkningsindustrin. En jämförelse av löneutvecklingen inom gruv- och tillverkningsindustrin med löneutvecklingen i samtliga sektorer år 1994-2014 visar att löneutveckling för anställda inom gruv- och tillverkningsindustrin troligen ger en bra bild även av löneutvecklingen i samtliga sektorer hela perioden 1913-2015, såväl för arbetare som för tjänstemän.

Jämförelsen redovisas i sin helhet i Lönerapport år 2014 (LO 2015)

Diagram 2.12 Lönegap i kronor mellan arbetare och tjänstemän inom industrin år 1913-2015. Löpande och fasta (2015 års) priser

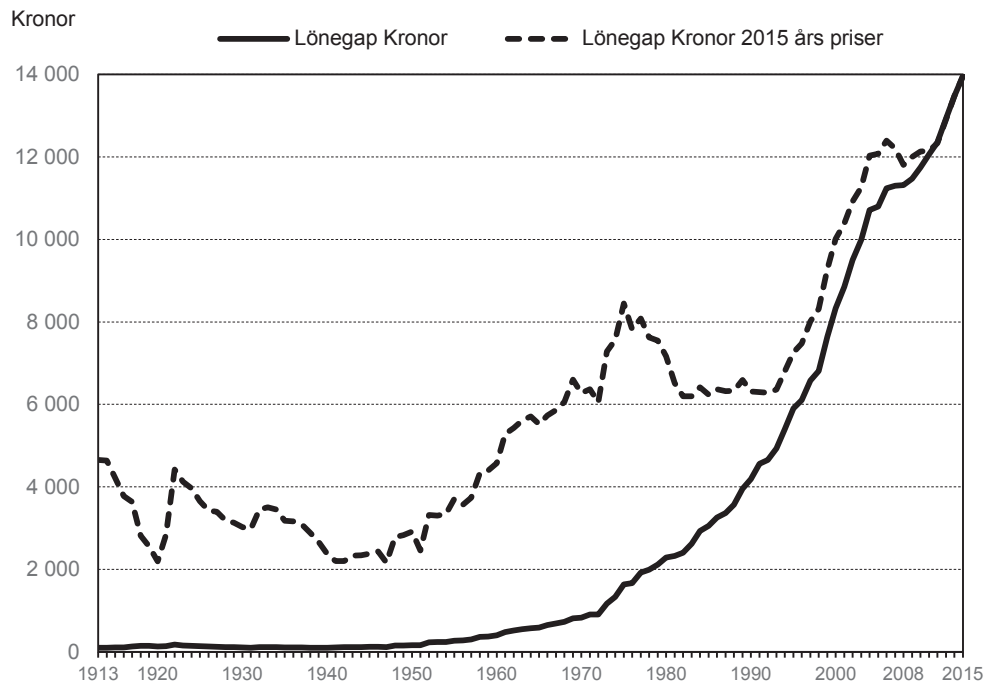
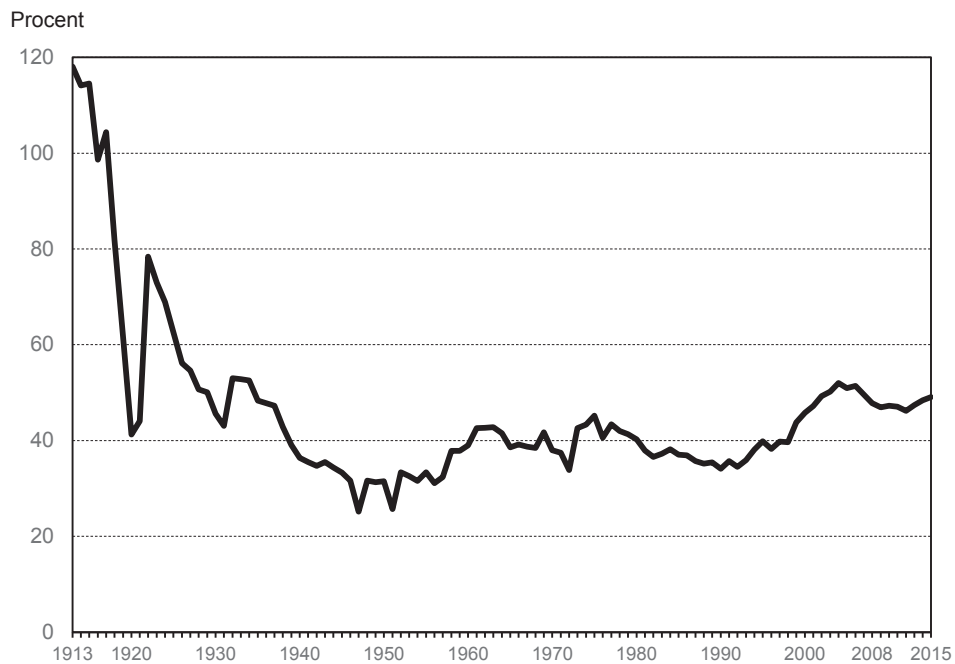

Diagram 2.12 Lönegap i procent mellan arbetare och tjänstemän inom industrin år 1913-2015

Sammanfattning av kapitel 2

År 2015 ökade medellönen med 1,9 procent för samtliga anställda. För arbetare ökade medellönen med 1,9 procent och för tjänstemän med 2,1 procent enligt SCBs lönestrukturstatistik.

Dessa löneökningar är dock troligen underskattade då sektorn byggindustri inte fångats upp fullt ut i 2015 års lönestatistik. Beräknas löneutvecklingen exklusive byggindustri så har medellönen istället ökat med 2,2 procent för samtliga anställda, 2,3 procent för arbetare och 2,1 procent för tjänstemän.

På hela 2000-talet har medellönen ökat från 19 900 kronor år 2000 till 31 400 kronor år 2015. Medellönen har därmed ökat med 11 500 kronor, eller 58 procent.

Lönerna har dock ökat mer för tjänstemän än för arbetare. För arbetarna har medellönen ökat från 16 300 kronor till 25 300 kronor år 2000-2015, en ökning med 9 000 kronor, eller 55 procent och för tjänstemän från 22 700 kronor till 37 300 kronor, en ökning med 14 600 kronor, eller 64 procent. Medellönen har därmed ökat med 5 500 kronor, eller 9 procentenheter mer för tjänstemän än för arbetare.

De senaste 103 åren, år 1913-2015, har reallönerna sjudubblats. Den genomsnittliga månadslönen för industriarbetare har ökat från 85 kronor år 1913 till 28 300 kronor år 2015. Räknat i fasta priser (2015 års) var månadslönen 3 952 kronor år 1913. Reallön och köpkraft har därmed ökat drygt sju gånger.

För tjänstemän inom industrin har den genomsnittliga månadslönen räknat i fasta priser ökat från 8 618 kronor år 1913 till 42 400 kronor år 2015. Lönegapet mellan arbetare och tjänstemän har på 2000-talet mestadels legat strax under 50 procent vilket är samma nivå som på 1930-talet.

3

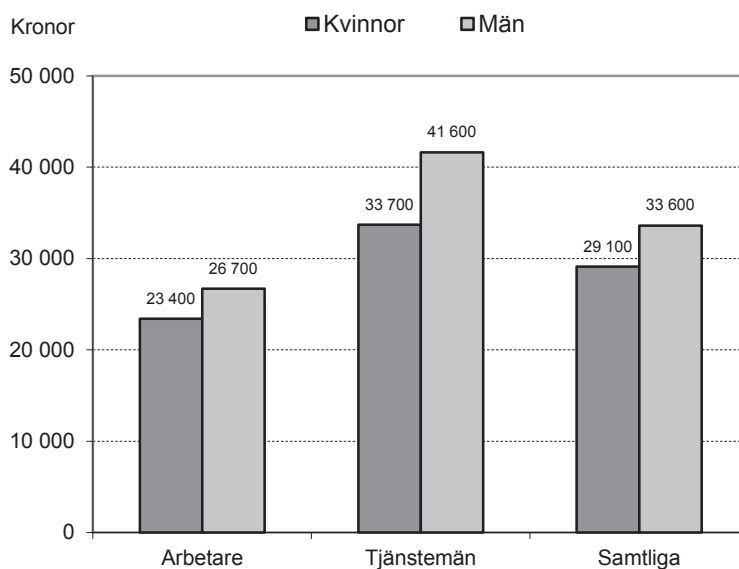
Kvinnor och män

Den genomsnittliga månadslönen för kvinnor är 29 100 kronor och för män 33 600 kronor. Medellönen för kvinnor är därmed 4 500 kronor lägre än för män. Räknat i procent motsvarar medellönen för kvinnor 86 procent av medellönen för män.

Fördelat på arbetare och tjänstemän så är löneskillnaden mellan kvinnor och män mindre bland arbetare än bland tjänstemän. Bland arbetare är medellönen för kvinnor 23 400 kronor och för män 26 700 kronor, det vill säga 3 300 kronor högre för män. I procent motsvarar kvinnors medellön 88 procent av medellönen för män bland arbetare.

Bland tjänstemän är medellönen för kvinnor 33 700 kronor och för män 41 600 kronor, en skillnad på 7 900 kronor till männens förmån. Räknat i procent motsvarar kvinnornas medellön 81 procent av mäns medellön bland tjänstemän (se diagram 3.1 och tabell 3.1).

Diagram 3.1 Genomsnittlig månadslön efter klass och kön år 2015

Tabell 3.1 Månadslön för kvinnor och män år 2015 samt kvinnors lön i procent av mäns lön - med och utan standardvägning efter yrke*

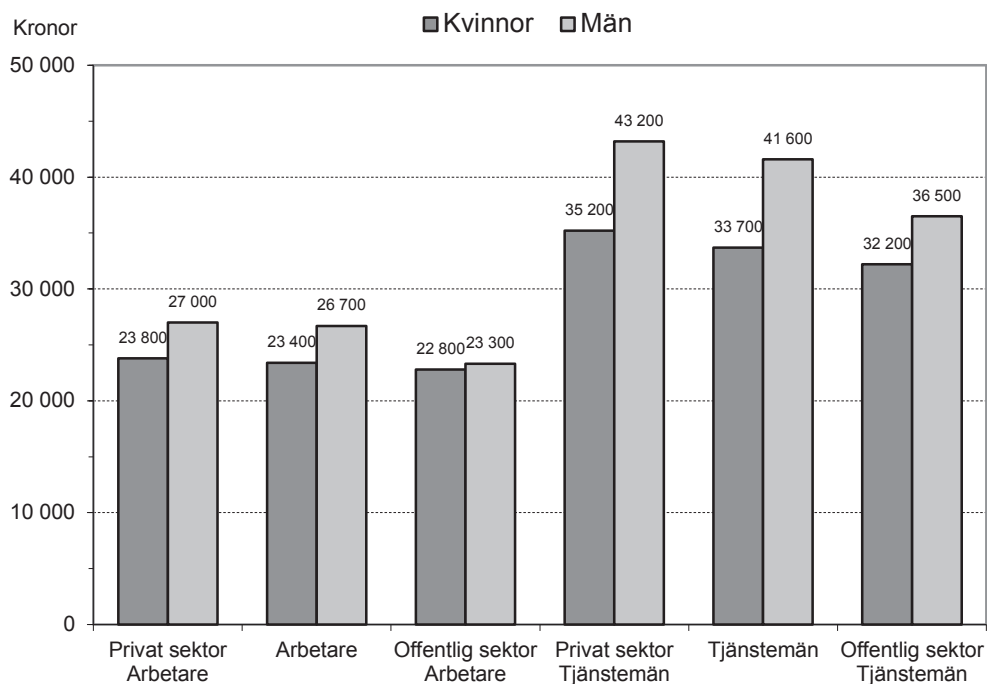
	Arbetare		Kvinnors lön i % av mäns lön		Tjänstemän		Kvinnors lön i % av mäns lön		Samtliga anställda		Kvinnors lön i % av mäns lön	
	Kvinnor	Män	Ej stand. vägt	Stand. vägt *	Kvinnor	Män	Ej stand. vägt	Stand. vägt *	Kvinnor	Män	Ej stand. vägt	Stand. vägt *
Samtliga sektorer	23 400	26 700	88	97	33 700	41 600	81	94	29 100	33 600	87	95
Privat sektor	23 800	27 000	88	95	35 200	43 200	81	91	29 600	33 800	88	93
Offentlig sektor	22 800	23 300	98	103	32 200	36 500	88	99	28 400	32 300	88	100

* Standardvägning gäller år 2014 och är beräknad efter 4-siffer Ssyk 2012.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män är mindre i offentlig sektor än i privat sektor. Bland arbetare är medellönen 500 kronor lägre för kvinnor än för män i offentlig sektor jämfört med 3 200 kronor lägre i privat sektor. I procent motsvarar kvinnors medellön 98 procent av medellönen för män i offentlig sektor och 88 procent i privat sektor.

Även bland tjänstemän är löneskillnaden mellan kvinnor och män mindre i offentlig sektor än i privat sektor. I offentlig sektor är medellönen 4 300 kronor lägre för kvinnor än för män jämfört med 8 000 kronor i privat sektor. I procent motsvarar kvinnors medellön 88 procent av medellönen för män i offentlig sektor och 81 procent i privat sektor (se tabell 3.1 och diagram 3.2).

Diagram 3.2 Genomsnittlig månadslön efter klass, kön och sektor år 2015

Standardvägda löner

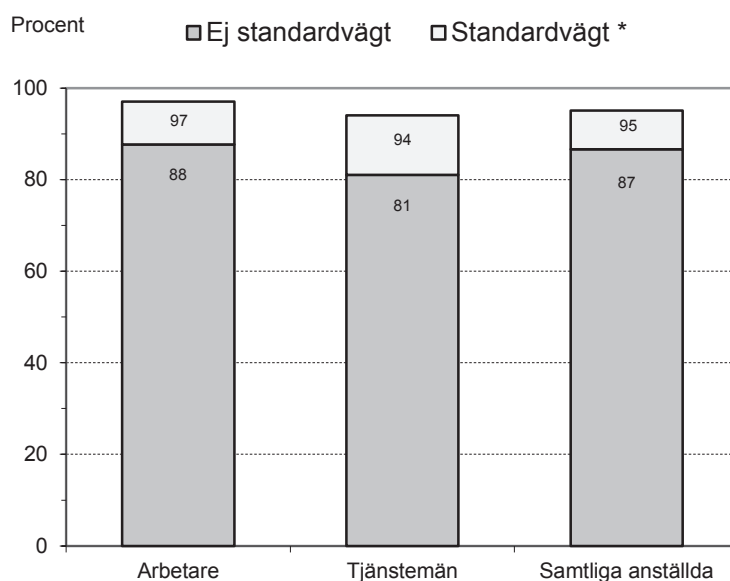
Löneskillnaden mellan kvinnor och män förklaras till stor del av att kvinnor och män mestadels arbetar inom olika yrken och att lönerna varierar mellan dessa yrken. Ett sätt att ta hänsyn till detta vid jämförelse av kvinnors och mäns löner är att använda så kallad standardvägning. Standardvägning innebär i korthet att medellöner beräknas med antagande om att antalet kvinnor och män är lika många inom varje yrkesgrupp.

Standardvägning efter yrke medför att kvinnors medellön i procent av mäns medellön ökar från 86 procent till 95 procent bland samtliga anställda. Standardvägning minskar alltså löneskillnaden mellan kvinnor och män påtagligt, dock i olika grad för arbetare och tjänstemän liksom för privat och offentlig sektor.

Bland arbetare medför standardvägning att löneskillnaden nästan försvinner helt då kvinnors lön i procent av mäns lön ökar från 88 procent till 97 procent. Inom offentlig sektor blir den standardvägda lönen för kvinnor till och med högre än för män då den motsvarar 103 procent av männens lön. Inom privat sektor stannar den dock på 95 procent

Även bland tjänstemän minskar löneskillnaden med standardvägning. För samtliga tjänstemän ökar kvinnors lön i procent av mäns lön från 81 till 94 procent. Mest ökar den i offentlig sektor, från 88 till 99 procent, medan den i privat sektor ökar från 81 till 91 procent (se diagram 3.3 och tabell 3.1).

Diagram 3.3 Kvinnors lön i procent av mäns lön år 2015
Med och utan standardvägning* efter yrke

* Standardvägda värden gäller år 2014.

Andel kvinnor och medellön efter sektor

De betydligt mindre löneskillnader som framträder när standardvägning används förklaras av att lönerna oftast inte skiljer sig nämnvärt mellan kvinnor och män *inom samma yrke*. Inom några yrken är medellönen till och med högre för kvinnor än för män, exempelvis grundskolelärare, vårdbiträden och städare.

Ändå kvarstår det faktum att medellönen för kvinnor endast är 87 procent av medellönen för män. Förklaringen till detta ligger i kombinationen av en könssegregerad arbetsmarknad och stora löneskillnader *mellan* olika yrken och sektorer. Det vill säga att kvinnor och män i huvudsak arbetar inom olika yrken och att medellönen nästan alltid är lägre inom de yrken som domineras av kvinnor.

Detta kan även uttryckas med att ju *större* andel kvinnor en sektor innehåller desto *lägre* är sektorns medellön (relativlön). Detta framgår av diagram 3.4 och 3.5 som visar sambandet mellan andel kvinnor och medellön för arbetare och tjänstemän inom olika sektorer.

Sambandet är tydligast bland arbetare då samtliga sektorer med mer än 50 procent kvinnor alla har medellöner som är lägre än medellönen för samtliga arbetare (observationerna i nedre högra delen av diagram 3.4). Flertalet av de mansdominerade sektorerna har däremot medellöner som är högre än medellönen för arbetare.

Även bland tjänstemän är sambandet mellan kön och lön tydligt (se diagram 3.5). Sektorn finans och försäkringsverksamhet (Finans) avviker dock genom att ha mer än 50 procent kvinnor och en relativt hög medellön. En närmare granskning av denna sektor visar dock att det främst är männen i sektorn som har hög medellön, 53 800 kronor, vilket drar upp genomsnittet för hela sektorn. Medellönen för kvinnor i finanssektorn stannar på 40 300 kronor.

Diagram 3.4 Medellön och andel kvinnor efter sektor år 2015. Arbetare

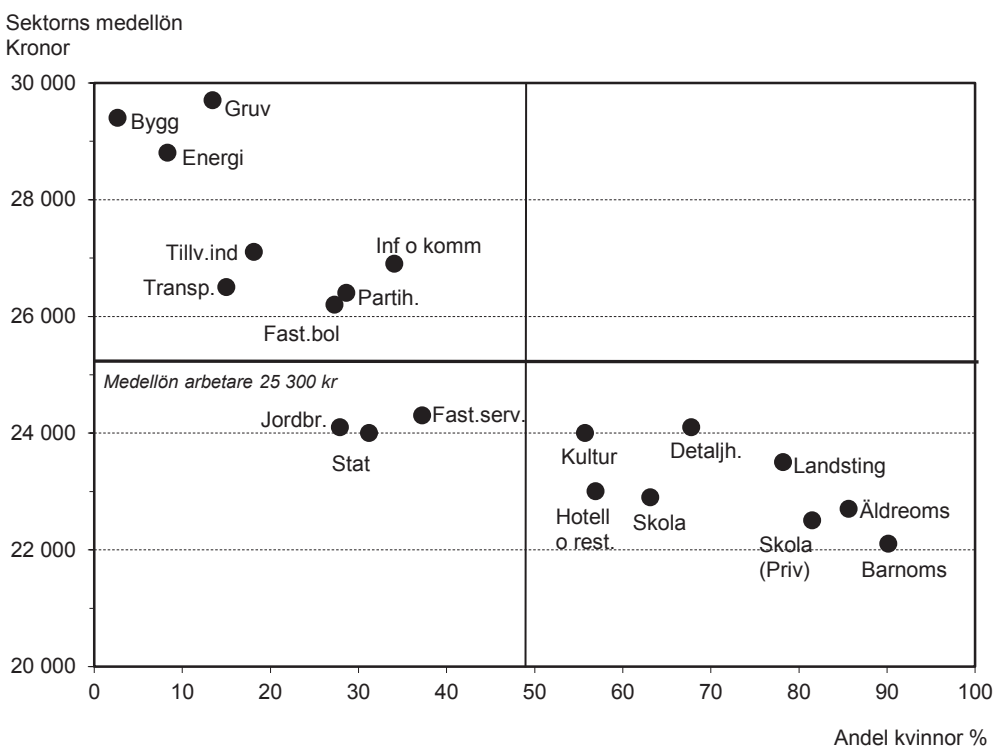
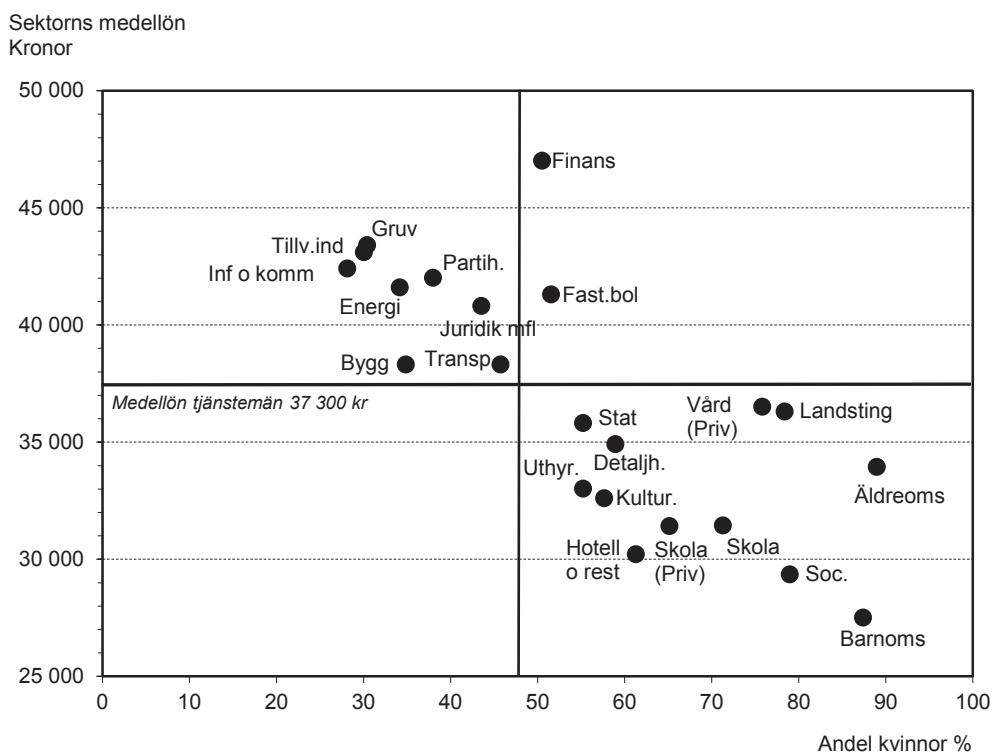

Diagram 3.5 Medellön och andel kvinnor efter sektor år 2015. Tjänstemän

Kvinnors lön i procent av mäns lön år 2000-2015

Utvecklingen av löneskillnaden mellan kvinnor och män beräknat som kvinnors medellön i procent av mäns medellön år 2000-2015 visar att löneskillnaden minskat, dock främst bland tjänstemän.

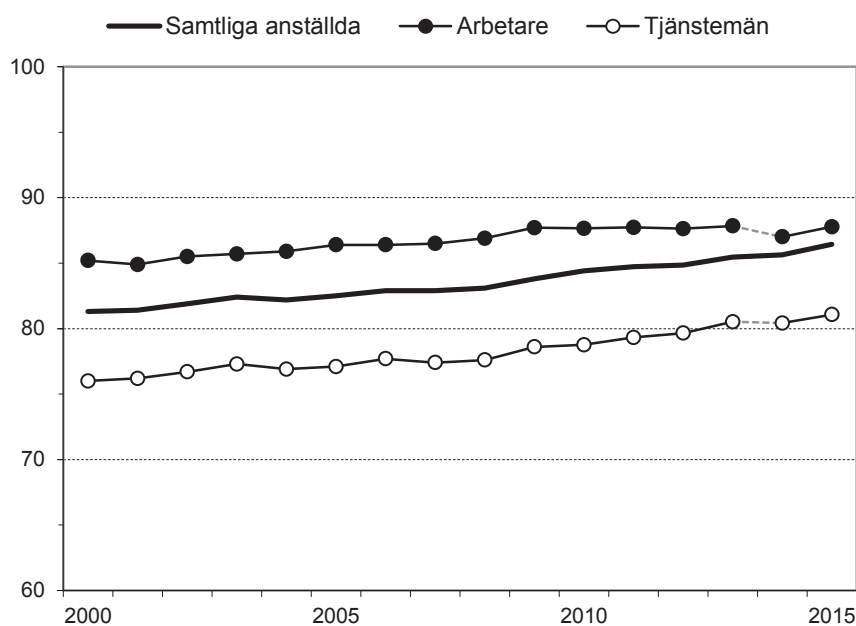
Bland samtliga anställda har kvinnors medellön i procent av mäns medellön ökat från 81,3 till 85,6 procent år 2000-2014. Kvinnors lön i procent av mäns lön har alltså ökat med drygt fyra procentenheter på 2000-talet.

Bland arbetare har kvinnors lön i procent av mäns lön ökat från 85 till 88 procent och bland tjänstemän från 76 till drygt 81 procent år 2000-2015. Kvinnors lön i procent av mäns lön har därmed ökat med tre procentenheter bland arbetare och med drygt fem procentenheter bland tjänstemän (se diagram 3.6).

Lönerna har alltså jämnats ut bland såväl arbetare som tjänstemän på 2000-talet. Bland arbetare skedde dock utjämningen främst under år 2000-2009. Därefter tycks utjämningen avstannat bland arbetare. Bland tjänstemän tycks dock utjämningen alltjämt fortgå, om än från en lägre nivå jämfört med arbetare.

Notera att värdena före och efter år 2014 inte är fullt jämförbara på grund av att en ny yrkeskodning (ssyk 2012) infördes i lönestatistiken år 2014.

Diagram 3.6 Kvinnors medellön i procent av mäns medellön efter klass år 2000-2015

Löner för kvinnor och män år 1913-2015

Arbetare inom gruv- och tillverkningsindustrin

År 1913 var kvinnornas lön endast hälften, 53 procent, av männens lön bland arbetare inom gruv- och tillverkningsindustrin. 103 år senare har löneskillnaden minskat och år 2015 motsvarar kvinnors lön i genomsnitt 93 procent av männens lön bland industriarbetare (se diagram 3.7 och 3.8).

Minskningen av löneskillnaden mellan kvinnor och män har skett stegvis och främst i samband med tre händelser – rationaliseringen inom industrin efter första världskriget, arbetskraftsbristen efter andra världskriget och sloandet av kvinnolönerna på 1960-talet.

År 1913 var timlönen bland arbetare i genomsnitt 45 öre för män och 24 öre för kvinnor. Lönen var alltså endast hälften så hög för kvinnor som för män. På denna tid var det dock fullt legitimt att betala lägre lön till kvinnor och i kollektivavtalen angavs olika lön för kvinnor och män.

Under 1920-talet rationaliserades stora delar av industrin och en mängd arbeten skapades som bemannades med kvinnor. Dessutom expanderade flera branscher som främst sysselsatte kvinnor, exempelvis textil- och livsmedelsindustri, och kvinnornas lön ökade till drygt 60 procent av männens lön på 1930-talet.

I slutet av 1940-talet tog kvinnornas löner ytterligare ett steg närmare männens i samband med den brist på arbetskraft som uppstod efter andra världskriget och kvinnornas löner ökade till cirka 70 procent av männens lön.

I början av 1960-talet träffar LO och SAF en överenskommelse om att ta bort kvinnolönerna i kollektivavtalen. Detta medförde en utjämning av lönerna och följande 20 år ökade kvinnors lön i procent av mäns lön från 70 till 90 procent år 1960-1980.

Att denna utjämning av lönerna blev så pass långvarig förklaras inte bara av att kvinnolönerna togs bort utan även av att offentlig sektor och privat tjänstesektor expanderade kraftigt vilket gjorde att allt fler kvinnor sysselsattes. Sysselsättningsgraden ökade raskt för kvinnor och nådde under 1980-talet samma nivå som för män.

Efter år 1980 avstannade dock utjämningen och kvinnors lön i procent av mäns lön planade ut runt 90 procent bland industriarbetare och de senaste 30 åren har löneskillnaden endast minskat marginellt till dagens 93 procent.

Diagram 3.7 Timlön för kvinnor och män år 1913-2015
Arbetare inom industrin. Löpande och fasta priser (2015 års)

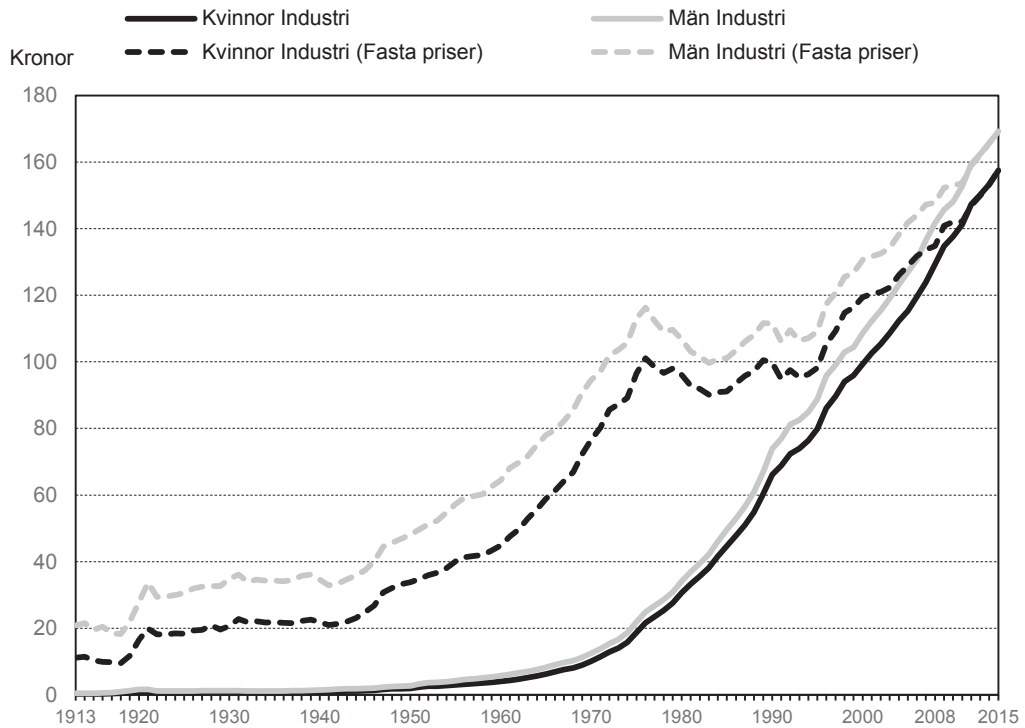
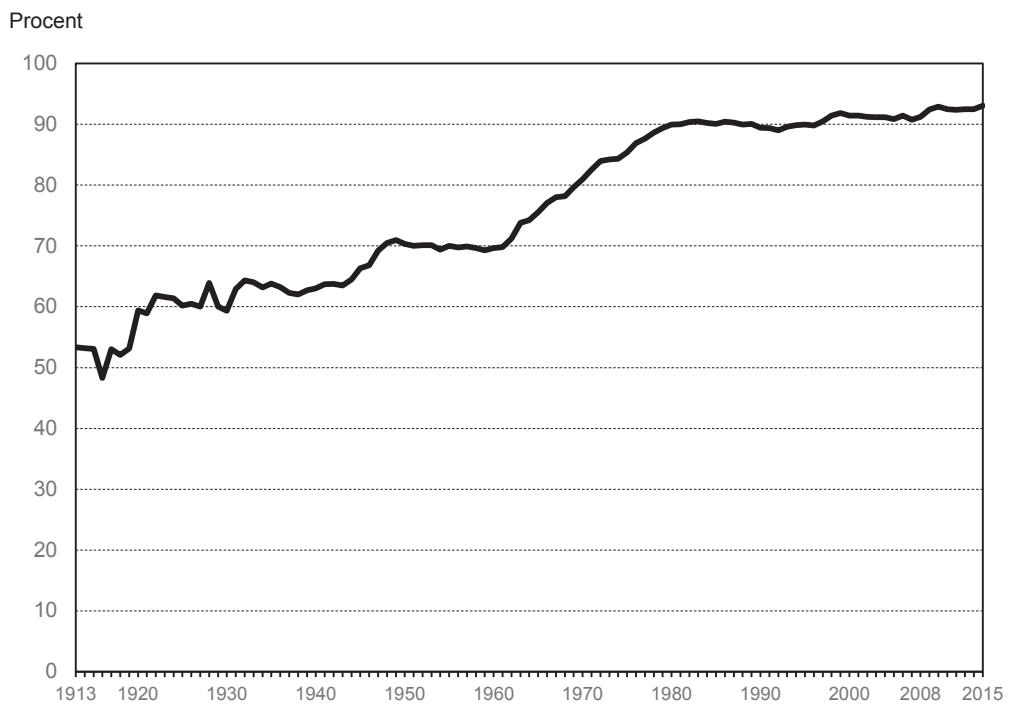

Diagram 3.8 Kvinnors lön i procent av mäns lön år 1913-2015
Arbetare inom industrin

Tjänstemän inom gruv- och tillverkningsindustrin

Löneskillnaden mellan kvinnor och män har varit större bland tjänstemän än bland arbetare inom gruv- och tillverkningsindustrin de senaste 103 åren. Hela första halvan av 1900-talet var kvinnornas lön endast hälften, cirka 50 procent, av männens lön.

Det var först när kvinnolönerna slopats i början av 1960-talet som en märkbar utjämning av lönerna inleddes även bland tjänstemän. Mellan år 1965-1980 ökade kvinnors lön i procent av mäns lön med cirka en procentenhet per år, från 53 procent år 1965 till 71 procent år 1980. Därefter avtog minskningstakten till cirka 0,4 procentenheter per år och med den takten har löneskillnaden fortsatt minska till dagens 86 procent (se diagram 3.9 och 3.10).

Löneutjämningen bland tjänstemän har alltså inte avstannat på samma sätt som bland arbetare utan sakta men säkert fortsatt minska de senaste 35 åren. Drivkraften bakom denna löneutjämning bland tjänstemän är troligen strukturellt betingat i den meningen att andelen kvinnor ökar inom en rad relativt högavlönade och tidigare manligt dominerade yrken, exempelvis läkare, jurister och ekonomer, vilka är på väg att bli kvinnodominerade yrken.

Bland arbetare går det i dagsläget dock inte att se någon liknade strukturell långsiktig förändring mellan manligt och kvinnligt dominerade yrken, vilket troligen förklarar varför löneutjämningen stagnerat bland arbetare de senaste 30 åren. Det gäller inom såväl industrin som inom övriga sektorer.

Tabell 3.7 Löner inom tillverkningsindustrin efter klass och kön år 1913-2015
Källa: SCB samt egna beräkningar

År	Arbetare (exkl. minderåriga)			Månadslön			Tjänstemän		
	Timlön	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Månadslön	Män	Samtliga
1920	1,0	1,6	1,5	200	340	310	270	540	450
1930	0,7	1,2	1,1	150	250	240	210	410	340
1940	0,9	1,5	1,3	190	300	270	230	450	370
1950	1,9	2,7	2,6	390	560	530	400	780	690
1960	4,0	5,7	5,4	760	1 100	1 040	850	1 650	1 450
1970	10	12	12	1 830	2 260	2 180	1 950	3 330	3 010
1980	31	34	33	5 210	5 790	5 680	6 030	8 440	7 960
1990	66	74	72	11 200	12 600	12 300	13 100	17 500	16 500
2000	99	109	107	16 900	18 500	18 200	22 100	28 000	26 500
2010	137	148	146	23 400	25 200	24 900	33 500	39 500	37 800
2015	158	169	167	26 800	28 800	28 400	38 000	44 300	42 400

Diagram 3.9 Månadslön för kvinnor och män år 1913-2015
Tjänstemän inom industrin. Löpande och fasta priser (2015 års)

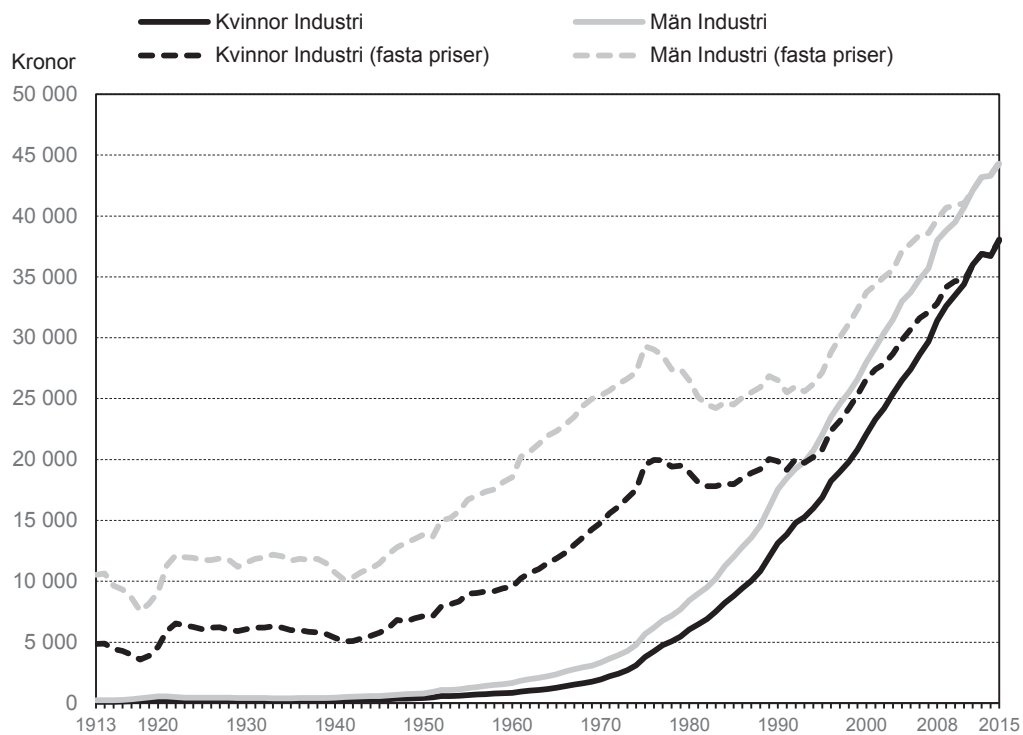

Diagram 3.10 Kvinnors lön i procent av mäns lön år 1913-2015
Tjänstemän inom industrin

Sammanfattning av kapitel 3

År 2015 var den genomsnittliga månadslönen för kvinnor 4 500 kronor lägre än för män. Skillnaden är mindre bland arbetare, 3 300 kronor, medan den är större bland tjänstemän, 7 900 kronor. Räknat i procent motsvarar kvinnors lön 86 procent av männens lön bland samtliga anställda, 88 procent bland arbetare och 81 procent bland tjänstemän.

Lönestatistik för de senaste 103 åren visar dock att löneskillnaden har minskat. År 1913 var timlönen för kvinnor bland industriarbetare hälften, 53 procent, av männens timlön. År 2015 har den ökat till 93 procent.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män minskade framförallt under 1960- och 1970-talet i samband med att kvinnolönerna togs bort i kollektivavtalen. Utjämnningen avtog dock på 1980-talet och därefter har löneskillnaden endast minskat marginellt bland arbetare medan den fortsatt i en lägre men stabil takt bland tjänstemän.

En förklaring till dagens löneskillnad mellan kvinnor och män är att arbetsmarknaden är könssegregerad. Det vill säga att de flesta yrken och sektorer domineras i antal av antingen kvinnor eller män och att lönerna systematiskt är lägre inom yrken och sektorer som domineras av kvinnor. Detta kan även uttryckas med att ju *större* andel kvinnor en sektor innehåller desto *lägre* är sektorns medellön. Detta samband är tydligast bland arbetare men syns även bland tjänstemän.

Bilaga 1: Metod och dataunderlag

Rapporten syftar till att beskriva löner och löneutveckling för anställda efter klass och kön år 1913-2015.

Som dataunderlag används Statistiska centralbyrån (SCB) lönestrukturstatistik (LSS) som redovisats i sin nuvarande form sedan år 1994.

I avsnitten om lön efter ålder och region används databasen Linda som dataunderlag.

Rapportens lönebegrepp är tid- och prestationslön (grundlön), helglön samt andra (fasta) löneförmåner. Lönebegreppet avses motsvara månadslön för heltidsarbete på dagtid.

Rörliga lönetillägg, som exempelvis för obekväm arbetstid, skiftgång eller övertid, ingår inte i rapportens lönebegrepp.

Lön för deltidarbete är uppräknad till heltid.

I de avsnitt som gäller löner och löneutveckling år 1913-2015, används dock lönebegreppet *lön för arbetad tid*. Detta för att få ett så jämförbart lönebegrepp som möjligt över hela mätperioden. I lön för arbetad tid ingår rörliga tillägg vilket de alltså inte gör i rapportens första lönebegrepp. Övertidserättning ingår dock inte i något av de två lönebegreppen.

För privatanställda arbetare redovisar SCB endast timlön. LO har beräknat månadslön genom att multiplicera timlönen med 167,5 vilket motsvarar det genomsnittliga antalet arbetade timmar som en heltidsanställd i genomsnitt arbetar per månad med hänsyn till helgdagar under en 28-årsperiod.

Bilaga 2: Månadslön* för anställda efter klass, kön och sektor år 2015

* Exklusive rörliga tillägg

Sektor	Kön	Arbetare		Tjänstemän		Samtliga	
		Antal	Månadslön	Antal	Månadslön	Antal	Månadslön
Samtliga sektorer	Män	1071800	26 700	921700	41600	2 006 900	33 600
	Kvinnor	905 000	23 400	1096 000	33 700	2 007 100	29 100
	Totalt	1977 100	25 300	2 017 500	37 300	4 013 900	31400
Privat sektor	Män	967 400	27 000	701700	43 200	1669 100	33 800
	Kvinnor	533 600	23 800	550 000	35 200	1083 600	29 600
	Totalt	1500 900	26 100	1251700	39 700	2 752 600	32 300
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	Män	16 800	24 500	3 300	37 000	20 100	26 500
	Kvinnor	6 500	22 700	1700	32 300	8 200	24 700
	Totalt	23 300	24 100	5 000	35 400	28 300	26 100
B Gruvor och mineralutvinningsindustri	Män	4 500	29 700	1600	45 200	6 100	33 700
	Kvinnor	700	29 600	700	39 500	1400	34 500
	Totalt	5 200	29 700	2 300	43 400	7 500	33 900
C Tillverkningsindustri	Män	235 100	27 500	147 200	45 100	382 300	34 300
	Kvinnor	52 100	25 000	63 300	38 400	115 400	32 400
	Totalt	287 100	27 100	210 500	43 100	497 600	33 900
D+E Energi och miljö	Män	16 400	28 900	15 700	44 100	32 100	36 400
	Kvinnor	1500	27 300	8 200	36 600	9 700	35 200
	Totalt	18 000	28 800	24 000	41 600	42 000	36 100
F Byggindustri	Män	186 000	29 400	39 600	42 100	225 600	31 700
	Kvinnor	5 100	25 900	21200	31200	26 300	30 200
	Totalt	191 100	29 400	60 800	38 300	251900	31500
G Handel och serviceverkstäder	Män	152 200	26 200	102 600	42 900	254 800	32 900
	Kvinnor	161300	23 800	74 100	35 600	235 400	27 500
	Totalt	313 400	25 100	176 600	39 800	490 000	30 400
46 Parthandel	Män	45 600	27 000	75 600	44 300	121200	37 800
	Kvinnor	18 300	24 400	46 400	38 400	64 700	34 400
	Totalt	63 900	26 400	122 100	42 000	186 000	36 700
47 Detaljhandel	Män	66 500	24 800	14 700	39 900	81200	27 500
	Kvinnor	139 900	23 600	21 100	31400	161000	24 600
	Totalt	206 400	24 100	35 800	34 900	242 200	25 700
H Transport och magasinerings	Män	124 600	26 500	19 200	42 900	143 800	28 700
	Kvinnor	22 000	26 200	16 200	33 100	38 200	29 100
	Totalt	146 600	26 500	35 400	38 300	182 000	28 800
I Hotell och restauranger	Män	55 600	23 800	7 100	33 100	62 700	24 900
	Kvinnor	73 300	22 300	11400	28 600	84 700	23 100
	Totalt	128 800	23 000	18 600	30 200	147 400	23 900
J Information och kommunikation	Män	2 900	27 400	102 300	43 400	105 200	43 000
	Kvinnor	1 500	25 800	40 100	39 400	41 600	38 900
	Totalt	4 400	26 900	142 500	42 400	146 900	41 900
K Finans- och försäkringsverksamhet	Män	41900	53 800	41900	53 800
	Kvinnor	42 800	40 300	42 800	40 300
	Totalt	84 700	47 000	84 700	47 000
L Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare	Män	17 700	26 800	15 500	46 500	33 200	36 000
	Kvinnor	6 600	24 000	16 500	36 500	23 100	32 900
	Totalt	24 200	26 200	32 000	41 300	56 200	34 800
M Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	Män	9 600	28 500	103 100	44 200	112 700	42 900
	Kvinnor	4 600	23 400	79 500	36 500	84 100	35 800
	Totalt	14 200	27 300	182 600	40 800	196 800	39 800
N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster mfl	Män	86 000	25 000	33 800	36 100	119 800	28 100
	Kvinnor	51 100	22 800	41700	30 400	92 800	26 200
	Totalt	137 200	24 300	75 500	33 000	212 700	27 400
P Utbildningsväsendet	Män	4 100	23 000	20 300	33 300	24 400	31 600
	Kvinnor	18 100	22 400	37 800	30 400	55 900	27 800
	Totalt	22 200	22 500	58 000	31 400	80 200	28 900
Q Vård och omsorg, socialtjänst	Män	34 600	*	16 300	41200	50 900	*
	Kvinnor	102 400	*	51 100	35 100	153 500	*
	Totalt	137 100	*	67 400	36 500	204 500	*
R+S+T+U Kultur, nöje och fritid mfl	Män	21300	24 700	32200	34 400	53 500	30 500
	Kvinnor	26 800	23 200	43 700	31400	70 500	28 300
	Totalt	48 100	24 000	75 800	32 600	123 900	29 200
Summa Privat tjänsteproduktion (G- U)	Män	508 600	25 800	494 300	42 700	1002 900	34 100
	Kvinnor	467 700	23 600	454 900	34 900	922 600	29 200
	Totalt	976 200	24 800	949 100	39 000	1925 300	31800
Offentlig sektor	Män	103 600	23 300	220 000	36 500	337 000	32 300
	Kvinnor	370 500	22 800	545 900	32 200	922 500	28 400
	Totalt	474 500	22 900	765 800	33 500	1259 600	29 500
Statlig sektor	Män	11700	24 100	86 600	37 700	11800	35 900
	Kvinnor	5 400	23 700	106 600	34 200	117 600	33 700
	Totalt	17 300	24 000	193 000	35 800	229 400	34 700
Kommunal sektor	Män	79 700	23 100	94 500	32 000	174 100	27 900
	Kvinnor	321400	22 700	297 800	30 700	619 500	26 500
	Totalt	401300	22 800	392 300	31000	793 600	26 900
Landstingskommunal sektor	Män	12 100	23 300	38 900	44 900	51 100	39 700
	Kvinnor	43 700	23 500	141500	33 900	185 400	31400
	Totalt	55 900	23 500	180 500	36 300	236 600	33 200

* Skattningen för osäker för att redovisa.

Rapporten beställs från LO-distribution:
lo@strombergdistribution.se
Telefax: 026-24 90 26

Oktober 2016
ISBN 978-91-566-3177-1
www.lo.se

OMSLAGSFOTO: Lars Forsstedt